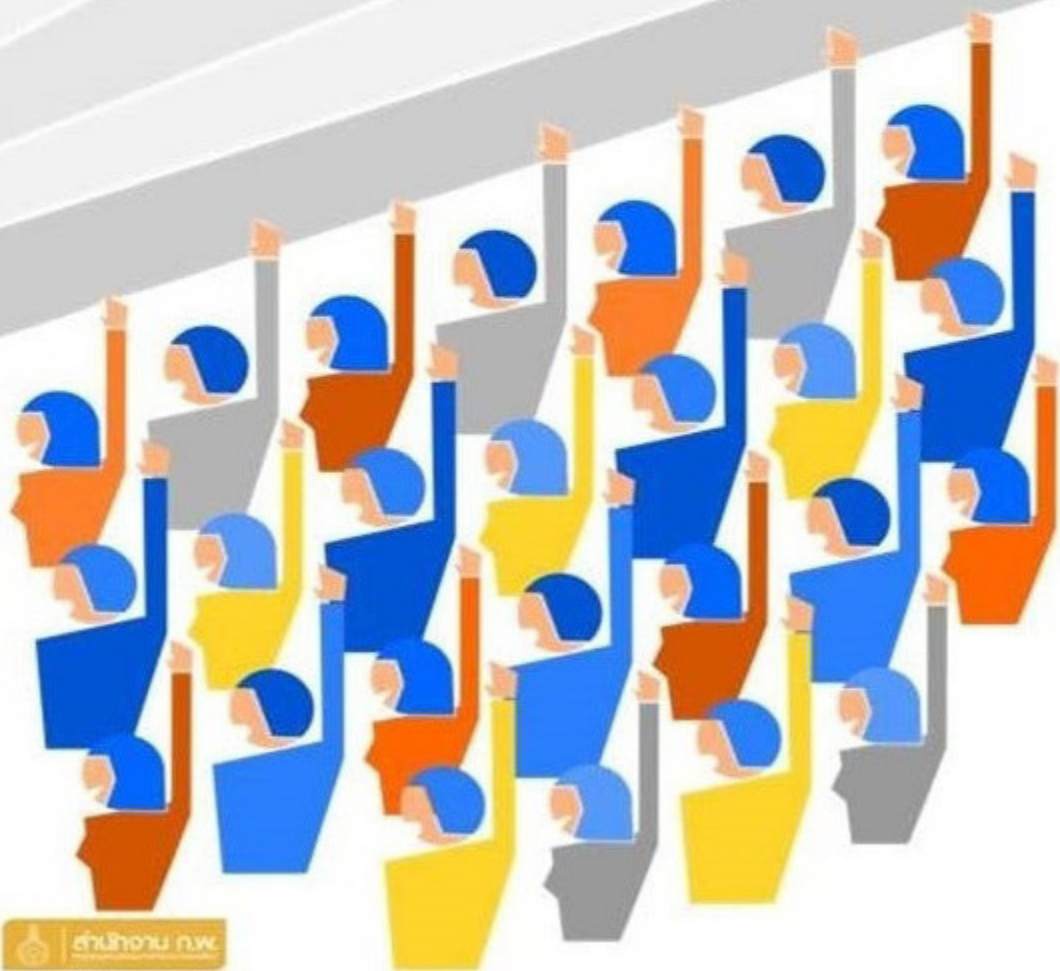

108 คำถาม

พนักงานราชการ 2

ชื่อหนังสือ	108 คำถามพนักงานราชการ 2		
พิมพ์ครั้งที่ 1	พ.ศ. 2560		
จำนวนพิมพ์	2,000 เล่ม		
ที่ปรึกษา	นางเมธินี นายสมศักดิ์	เทพมณี เจตสุรกานต์	เลขาธิการ ก.พ. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบ จำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทน
คณะผู้จัดทำ	นายสุรพงษ์ นายธนะ นางสาวสิรินรัตน์ นางสาวเพ็ญศิริ นายประเวศ	มาลี เอี่ยมอนันต์ ศรีสรवल นามแป้น น้อยขำ	นักทรัพยากรบุคคลเชี่ยวชาญ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
ผู้สนับสนุนข้อมูล	นายสุทธิพร นางสาวก่าไล นางสาวจรเช	ลิมศิลา อ่างแก้ว อรัญวัฒน์	นิติกรเชี่ยวชาญ นักทรัพยากรบุคคลเชี่ยวชาญ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ รักษการในตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลเชี่ยวชาญ นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
ผู้จัดพิมพ์	กลุ่มโรงพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการ สำนักงาน ก.พ. เลขที่ 47/111 หมู่ 4 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 โทรศัพท์ 0 2547 1286 โทรสาร 0 2547 1287		

คำนำ

หนังสือ 108 คำถามพนักงานราชการ 2 เป็นการรวบรวมและประมวลคำถาม – คำตอบ เกี่ยวกับการบริหารระบบพนักงานราชการที่ครอบคลุมประเด็นการกำหนดตำแหน่งและการจัดทำกรอบอัตรากำลัง การกำหนดค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ การสรรหาและเลือกสรร การจ้างพนักงานราชการ การประเมินผลการปฏิบัติงาน วินัย พนักงานราชการศักยภาพสูงและประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่วนราชการมีคำถามหรือได้ขอหารือสำนักงาน ก.พ. บ่อยครั้ง ทั้งทางโทรศัพท์และหนังสือหารือ

สำนักงาน ก.พ. โดยฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ (คพร.) หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือ 108 คำถามพนักงานราชการ 2 เล่มนี้ จะช่วยคลายข้อสงสัยปัญหาต่าง ๆ และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับระบบพนักงานราชการ รวมทั้งตัวพนักงานราชการเอง

ฝ่ายเลขานุการ คพร.

สำนักงาน ก.พ.

สารบัญ

คำถามเกี่ยวกับ	หน้า
การกำหนดตำแหน่งและการจัดทำกรอบอัตรากำลัง	1
การกำหนดค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์	6
การสรรหาและเลือกสรร	28
การจ้างพนักงานราชการ	38
การประเมินผลการปฏิบัติงาน	46
วินัย	50
พนักงานราชการศัภยภาพสูง	65
อื่น ๆ	71

การกำหนดตำแหน่ง และการจัดทำกรอบอัตรากำลัง

คำถาม

งานลักษณะใดบ้างที่ไม่สามารถกำหนดเป็นกรอบอัตรากำลัง
พนักงานราชการได้

คำตอบ

ลักษณะงานที่ไม่สามารถนำมากำหนดเป็นกรอบอัตรากำลัง
เพื่อใช้จ้างพนักงานราชการได้ คือ ลักษณะงานที่กระทรวงการคลัง
กำหนดให้ใช้การจ้างเหมาบริการเอกชน จำนวน 4 ประเภท
ได้แก่ งานรักษาความปลอดภัย งานทำความสะอาด งานดูแล
ต้นไม้ สนามหญ้าและสวนหย่อม และงานพาหนะ¹

คำถาม

กรณีส่วนราชการได้มีการปรับปรุงโครงสร้างภายใน โดยได้
ตัดโอนอำนาจหน้าที่ และมีคำสั่งให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ
และพนักงานราชการ ไปปฏิบัติราชการในหน่วยงาน
ภายใต้โครงสร้างใหม่ ส่วนราชการจะสามารถเกลี่ย
อัตรากำลังพนักงานราชการตามภารกิจที่ถูกตัดโอน
ได้หรือไม่ อย่างไร

¹ หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมาก ที่ กค 0406.4/ว 67 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2553

คำตอบ ส่วนราชการสามารถเกลี้ยอัตรากำลังพนักงานราชการตามภารกิจที่ถูกตัดโอนได้ ภายใต้จำนวนกรอบอัตรากำลังที่ คพร. อนุมัติ²

3

คำถาม หากส่วนราชการมีกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการว่างซึ่งมีงบประมาณในการจ้างด้วยแล้ว จะสามารถเกลี้ยอัตรากำลังพนักงานราชการกลุ่มนี้ จากหน่วยงานเดิมไปยังหน่วยงานใหม่ที่มีภารกิจเพิ่มขึ้น เพื่อปฏิบัติงานตามความจำเป็นของภารกิจได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ ส่วนราชการสามารถเกลี้ยตำแหน่งและค่าตอบแทนพนักงานราชการที่ว่างจากหน่วยงานเดิมไปยังหน่วยงานใหม่ที่มีภารกิจเพิ่มขึ้นและมีอัตรากำลังพนักงานราชการไม่เพียงพอได้ เนื่องจากอยู่ในอำนาจของส่วนราชการที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ภายในส่วนราชการ²

4

คำถาม พนักงานราชการตำแหน่งใดบ้างที่จัดอยู่ในกลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ

คำตอบ พนักงานราชการในกลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะเป็นกลุ่มงานที่ใช้วุฒิเฉพาะทาง และเป็นงานที่มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งมีองค์กรตามกฎหมายตรวจสอบ

² มติ อ.คพร. คณะที่ 1 ด้านการกำหนดลักษณะงาน กรอบอัตรากำลังพนักงานราชการ

คำตอบแทนและสิทธิประโยชน์ ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560

และรับรองการประกอบวิชาชีพ หรือเป็นงานที่ขาดแคลน กำลังคนในภาครัฐราชการ หรือเป็นงานทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในเชิงพัฒนา ได้แก่ ตำแหน่ง แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาลวิชาชีพ วิศวกรโยธา นักวิชาการคอมพิวเตอร์ เป็นต้น (เทียบเคียงได้กับสายงานข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับ เงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และชำนาญการพิเศษ)³

5 ?

คำถาม

หากส่วนราชการเห็นว่า กลุ่มงานของพนักงานราชการ ตามกรอบที่ส่วนราชการได้รับการจัดสรรจาก คพร. ไม่สอดคล้องกับภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปและการใช้งานจริง ของส่วนราชการในปัจจุบัน ส่วนราชการจะขอเปลี่ยนแปลง กลุ่มงานของพนักงานราชการได้หรือไม่ และมีขั้นตอน การดำเนินการอย่างไร

คำตอบ

ส่วนราชการที่มีความจำเป็นต้องขอเปลี่ยนแปลงกลุ่มงาน ของพนักงานราชการให้เหมาะสม สอดคล้องกับการใช้งานจริง สามารถส่งคำขอเปลี่ยนแปลงกลุ่มงานของพนักงานราชการ ไปยังฝ่ายเลขานุการ คพร. สำนักงาน ก.พ. เพื่อเสนอ คพร. พิจารณานุมัติ โดยมีเงื่อนไขว่า ค่าตอบแทนพนักงานราชการ

³ คำอธิบายประกาศ คพร. เรื่อง การกำหนดลักษณะงานและคุณสมบัติเฉพาะของกลุ่มงาน และการจัดทำกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการ ในหนังสือคู่มือการบริหารระบบพนักงาน ราชการ หน้า 48

เฉลี่ยโดยรวมและจำนวนกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการ ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงกลุ่มงาน จะต้องไม่เกินกว่า ค่าตอบแทนพนักงานราชการเฉลี่ยโดยรวมและจำนวนกรอบ อัตรากำลังพนักงานราชการที่ได้คำนวณไว้เมื่อต้นรอบ ทั้งนี้ คำขอดังกล่าวจะต้องผ่านการพิจารณาของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่เหมือน อ.ก.พ. กระทรวง⁴

6

คำถาม ตำแหน่งพนักงานราชการมีระดับเหมือนตำแหน่งข้าราชการหรือไม่

คำตอบ ตำแหน่งพนักงานราชการไม่มีระดับตำแหน่งเหมือนตำแหน่ง ข้าราชการ⁵

7

คำถาม การบริหารงานพนักงานราชการของสำนักงานรัฐมนตรี ในกระทรวงต่าง ๆ ตามกรอบอัตรากำลังที่ คพร. อนุมัติ ผู้ใดเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ระหว่างปลัดกระทรวง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

⁴ หนังสือ คพร. ที่ นร 1008.5/10 ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 เรื่อง แนวทาง การเปลี่ยนแปลงกลุ่มงานของพนักงานราชการ

⁵ ประกาศ คพร. เรื่อง การกำหนดลักษณะงานและคุณสมบัติเฉพาะของกลุ่มงาน และการจัดทำกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการ พ.ศ. 2554

คำตอบ “หัวหน้าส่วนราชการ” ตามที่กำหนดในข้อ 3 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างพนักงานราชการ หมายถึง เฉพาะหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมเท่านั้น แต่สำนักงานรัฐมนตรีมิได้มีสถานะเป็นนิติบุคคล จึงไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่อยู่ในความหมายของคำว่า “ส่วนราชการ” ตามระเบียบว่าด้วยพนักงานราชการดังกล่าว และโดยที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวง และราชการที่คณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรมใดกรมหนึ่งในสังกัดกระทรวงโดยเฉพาะ ดังนั้น อำนาจการบริหารงานพนักงานราชการ จึงอยู่ในอำนาจของปลัดกระทรวง⁶

⁶ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545

และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 3

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page.

การกำหนดค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์

ค่าตอบแทน

8 คำถาม บัญชีอัตราค่าตอบแทนของพนักงานราชการจะได้รับ
การปรับปรุงเมื่อใด

คำตอบ เนื่องจากค่าตอบแทนของพนักงานราชการ กำหนดให้มีอัตรา
ที่สูงกว่าอัตราเงินเดือนข้าราชการอยู่ประมาณร้อยละ 20-30
เพื่อชดเชยบำเหน็จสวัสดิการต่าง ๆ และการประกันสังคม
ดังนั้น เมื่อมีการปรับปรุงบัญชีเงินเดือนของข้าราชการทุกครั้ง
ค่าตอบแทนของพนักงานราชการจะได้รับการปรับเพิ่มขึ้นด้วย⁷

9 คำถาม การกำหนดค่าตอบแทนของพนักงานราชการในกลุ่มงาน
เชี่ยวชาญเฉพาะและกลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ซึ่งไม่ได้
กำหนดอัตราค่าตอบแทนแรกบรรจุไว้ ส่วนราชการจะต้อง
พิจารณาจากอะไรบ้าง

⁷ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 16

คำตอบ การกำหนดค่าตอบแทนของพนักงานราชการในกลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะและกลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษให้พิจารณาจากคุณวุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ และผลงาน โดยสามารถเจรจาต่อรองอัตราค่าตอบแทนได้ และต้องคำนึงถึงงบประมาณของส่วนราชการด้วย⁸

10 ? คำถาม เมื่อมีการต่อสัญญาจ้าง พนักงานราชการจะได้รับค่าตอบแทนต่อเนื่องจากสัญญาเดิมหรือไม่

คำตอบ เมื่อสัญญาจ้างเดิมสิ้นสุดลงและได้รับการต่อสัญญาจ้างใหม่ ในตำแหน่งและกลุ่มงานเดิม พนักงานราชการผู้นั้นจะได้รับค่าตอบแทนต่อเนื่อง⁹

11 ? คำถาม หากพนักงานราชการได้รับการจ้างในกลุ่มงานบริการ ในระหว่างที่ได้รับการจ้าง ไปเข้าสู่กระบวนการสรรหาและได้รับคัดเลือกเป็นพนักงานราชการในกลุ่มงานบริหารทั่วไป ส่วนราชการจึงให้พนักงานราชการลาออกจากตำแหน่งเดิม และได้รับการจ้างใหม่ต่อเนื่อง กรณีนี้ถือว่าพนักงานราชการดังกล่าวจะได้รับค่าตอบแทนในอัตราของกลุ่มงานเดิมหรือกลุ่มงานใหม่

⁸ ประกาศ คพร. เรื่อง ค่าตอบแทนของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 5

⁹ คำอธิบายประกาศ คพร. เรื่อง ค่าตอบแทนของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในหนังสือคู่มือการบริหารระบบพนักงานราชการ หน้า 138

คำตอบ พนักงานราชการเมื่อลาออกจากการเป็นพนักงานราชการ ถือเป็น การสิ้นสุดสัญญาจ้าง ดังนั้น เมื่อมีการจ้างพนักงานราชการรายดังกล่าวในกลุ่มงานใหม่ การได้รับค่าตอบแทนของพนักงานราชการต้องเป็นไปตามบัญชีอัตราค่าตอบแทนในกลุ่มงานใหม่ ตามที่ คพร. กำหนด¹⁰

12) คำถาม พนักงานราชการสามารถนำวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้นมาใช้ขอปรับวุฒิเพื่อเพิ่มค่าตอบแทนได้หรือไม่

คำตอบ เนื่องจากระบบพนักงานราชการเป็นระบบสัญญาจ้างที่เน้นการจ้างงานตามสมรรถนะและคุณวุฒิของบุคคลซึ่งได้มีการกำหนดไว้เฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ประกาศรับสมัคร ดังนั้น การได้รับคุณวุฒิเพิ่มขึ้นจึงไม่สามารถนำมาขอปรับอัตราค่าตอบแทนหรือตำแหน่งได้¹¹

13) คำถาม พนักงานราชการมีเงินเพิ่มเหตุพิเศษเช่นเดียวกับข้าราชการหรือไม่

¹⁰ ประกาศ คพร. เรื่อง ค่าตอบแทนของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554

¹¹ หนังสือ คพร. ที่ นร 1008.5/26 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2558 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติของระบบพนักงานราชการ

คำตอบ พนักงานราชการที่ปฏิบัติงานเช่นเดียวกับข้าราชการที่ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ จะได้รับค่าตอบแทนสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของพนักงานราชการ ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศ คพร. เรื่อง ค่าตอบแทนสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของพนักงานราชการ¹²

14

คำถาม การหักเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมร้อยละ 5 ของพนักงานราชการ จะต้องนำเงินช่วยค่าครองชีพพิเศษมารวมคำนวณด้วยหรือไม่

คำตอบ เงินช่วยค่าครองชีพพิเศษต้องนำมาคำนวณเพื่อจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมด้วย เนื่องจาก พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มาตรา 5 กำหนดว่า “ค่าจ้าง” หมายถึง เงินทุกประเภทที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นค่าตอบแทนการทำงานในวัน และเวลาทำงานปกติ ไม่ว่าจะคำนวณตามระยะเวลาหรือคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ และให้หมายความถึงเงินที่นายจ้างจ่ายให้ในวันหยุด และวันลา ซึ่งลูกจ้างไม่ได้ทำงานด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกำหนดคำนวณหรือจ่ายในลักษณะใด หรือโดยวิธีการใด และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร¹³

¹² ประกาศ คพร. เรื่อง ค่าตอบแทนสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของพนักงานราชการ

¹³ หนังสือกระทรวงแรงงาน ที่ รง 0201.2/2038 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2548

เรื่อง ค่าครองชีพพิเศษของพนักงานราชการ

15

คำถาม

พนักงานราชการที่เป็นนักกีฬาระดับชาติ ซึ่งจะต้องมีการเก็บตัวฝึกซ้อมเพื่อเตรียมนักกีฬาและเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา พนักงานราชการรายนั้นจะได้รับค่าตอบแทนในช่วงที่เก็บตัวฝึกซ้อมและเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาหรือไม่

คำตอบ

มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน เนื่องจากการเก็บตัวฝึกซ้อมและเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาของพนักงานราชการ ถือเป็นกรปฏิบัติราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2550 และให้ได้รับค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนดในประกาศ คพร. เรื่องค่าตอบแทนของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม¹⁴

16

คำถาม

ในระหว่างที่พนักงานราชการลาคลอดบุตรจะได้รับเงินช่วยค่าครองชีพพิเศษหรือไม่

คำตอบ

พนักงานราชการมีสิทธิลาคลอดบุตรได้ 90 วัน โดยมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนระหว่างลาได้ไม่เกิน 45 วัน อีก 45 วัน ให้ได้รับจากสำนักงานประกันสังคม ทั้งนี้ ในช่วงที่ลาคลอด พนักงานราชการรายดังกล่าวยังมีสถานภาพเป็นพนักงานราชการที่ได้รับค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณของทางราชการ ดังนั้น จึงเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยค่าครองชีพพิเศษตลอดระยะเวลา 90 วันของการลาคลอดบุตร¹⁵

¹⁴ มติ อ.คพร. คณะที่ 1 ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560

¹⁵ หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0409.6/ว 14961 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2548 เรื่อง การเบิกจ่ายเงินช่วยค่าครองชีพพิเศษของพนักงานราชการ

17

คำถาม

ผู้เข้ารับการสรรหาเป็นพนักงานราชการที่มีประสบการณ์การทำงานตรงกับตำแหน่งที่ว่าจ้าง จะมีสิทธิได้รับค่าประสบการณ์หรือไม่

คำตอบ

ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานตรงตามลักษณะงานในตำแหน่งที่ว่าจ้างจะได้รับการปรับค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อประสบการณ์ทุก 2 ปี แต่ให้ได้รับอัตราค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นได้สูงสุดไม่เกิน 5 ช่วง ทั้งนี้ ส่วนราชการจะต้องระบุไว้ในประกาศรับสมัครสรรหาตั้งแต่แรก¹⁶

18

คำถาม

ค่าประสบการณ์จะมาบวกเพิ่มในภายหลังได้หรือไม่

คำตอบ

นำมาบวกเพิ่มภายหลังไม่ได้ เนื่องจากการจ้างพนักงานราชการจากผู้มีประสบการณ์ตรงตามลักษณะงานในตำแหน่งที่ได้รับการว่าจ้างตามสัญญาจ้าง จะได้รับค่าประสบการณ์ในครั้งแรกเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ซึ่งจะต้องมีการระบุการได้รับค่าตอบแทนดังกล่าวไว้เป็นการชัดเจนในประกาศรับสมัครและผู้สมัครต้องแสดงหลักฐานเกี่ยวกับประสบการณ์ทั้งหมดให้ครบถ้วนตั้งแต่แรก¹⁷

¹⁶ ประกาศ คพร. เรื่อง ค่าตอบแทนของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 6

¹⁷ คำอธิบายประกาศ คพร. เรื่อง ค่าตอบแทนของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในหนังสือคู่มือการบริหารระบบพนักงานราชการ หน้า 136

19

คำถาม

หากคำนวณเงินเพื่อปรับอัตราค่าตอบแทนหรือเลื่อนค่าตอบแทนประจำปีของพนักงานราชการแล้วมีเศษเหลือไม่ถึงสิบบาท จะต้องทำอย่างไร

คำตอบ

ในกรณีที่มีการคำนวณเพื่อปรับอัตราค่าตอบแทน หรือเลื่อนชั้นค่าตอบแทน หากคำนวณแล้วมีเศษไม่ถึงสิบบาท ให้ปรับเพิ่มขึ้นเป็นสิบบาท¹⁸

20

คำถาม

พนักงานราชการได้รับการจ้างให้เริ่มปฏิบัติงานในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ เนื่องจากวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ในปีนั้นเป็นวันหยุดราชการ จะได้เลื่อนค่าตอบแทนในวันที่ 1 ตุลาคมของปีนั้นหรือไม่

คำตอบ

ในกรณีทั่วไป พนักงานราชการที่จะได้เลื่อนค่าตอบแทนในวันที่ 1 ตุลาคมของปีนั้น จะต้องใช้เวลาปฏิบัติงานมาครบ 8 เดือน นับจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณ (วันที่ 30 กันยายน) แต่หากวันที่ 1 กุมภาพันธ์ในปีนั้นตรงกับวันหยุดราชการ พนักงานราชการที่ได้รับการจ้างให้เริ่มปฏิบัติงานในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ ให้ได้รับการเลื่อนชั้นค่าตอบแทนในวันที่ 1 ตุลาคมของปีนั้นเป็นกรณีพิเศษได้¹⁹

¹⁸ ประกาศ คพร. เรื่อง ค่าตอบแทนของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 8

¹⁹ หนังสือ คพร. ที่ นร 1008.5/45 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2553 เรื่อง การเลื่อนชั้นค่าตอบแทนประจำปีพนักงานราชการเป็นกรณีพิเศษ

21

คำถาม

พนักงานราชการซึ่งได้รับโทษทางวินัยตั้งแต่เดือนกรกฎาคม แต่ยังปฏิบัติงานอยู่ในตำแหน่งจนถึงเดือนกันยายน ส่วนราชการจะสามารถนำเงินของพนักงานราชการรายนั้นมาคิดรวมเพื่อเลื่อนค่าตอบแทนได้หรือไม่

คำตอบ

นำเงินมากำหนดได้ เพราะในวันที่ 1 กันยายนของปีงบประมาณ พนักงานราชการยังคงปฏิบัติงานอยู่ แต่พนักงานราชการรายนั้น จะไม่ได้เลื่อนค่าตอบแทนหากไม่ได้ปฏิบัติงานอยู่จนถึงวันที่ 1 ตุลาคมของปีงบประมาณ เพราะการเลื่อนค่าตอบแทน จะเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวต่อปี คือวันที่ 1 ตุลาคมของปีงบประมาณ²⁰

22

คำถาม

การนับวันลาป่วย ลากิจ ลาพักผ่อน ลาคลอดบุตร และ ลาไปเพื่อรับการตรวจเลือก หรือเตรียมพลตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารของพนักงานราชการโดยได้รับค่าตอบแทนระหว่างลา ให้นับวันอย่างไร

คำตอบ

การลาป่วย ลากิจ และลาพักผ่อน ให้นับเฉพาะวันทำการ ส่วนการลาคลอดบุตร และลาไปเพื่อรับการตรวจเลือก หรือเตรียมพล ให้นับวันลาต่อเนื่องไปทั้งวันทำการและวันหยุดราชการ²¹

²⁰ ประกาศ คพร. เรื่อง ค่าตอบแทนของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 7

²¹ ประกาศ คพร. เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 4

และหนังสือ คพร. ที่ นร 1008.5/80 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2548 เรื่อง แนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการให้พนักงานราชการได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์

23

คำถาม

พนักงานราชการที่ลาป่วยเกิน 30 วันที่จะได้รับค่าตอบแทนระหว่างลา โดยเป็นการลาแบบต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่อง จะนับวันลาอย่างไร เพื่อจะได้หักค่าตอบแทนในส่วนที่ลาเกินสิทธิ

คำตอบ

ให้นับวันลาป่วยเฉพาะวันทำการเท่านั้น ไม่ว่าจะการลาป่วยนั้นจะเป็นการลาต่อเนื่องติดต่อกันโดยมีวันหยุดราชการคั่นอยู่ระหว่างการลานั้นหรือไม่ก็ตาม ดังนั้น จึงหักค่าตอบแทนการลาป่วยเกินสิทธิเฉพาะวันทำการเท่านั้น²²

สิทธิประโยชน์

24

คำถาม

พนักงานราชการสามารถสะสมวันลาพักผ่อนได้หรือไม่

คำตอบ

คพร. ได้ปรับปรุงสิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการเกี่ยวกับการลาพักผ่อน โดยให้พนักงานราชการที่ได้ปฏิบัติงานต่อเนื่องมาครบ 1 ปี และไม่ได้ใช้วันลาหรือลาไม่ครบในปีงบประมาณที่แล้ว สามารถนำวันลาที่เหลือมาสะสมรวมกับสิทธิลาพักผ่อนในปีปัจจุบัน (10 วัน) แต่จะต้องไม่เกิน 15 วัน โดยให้ได้รับค่าตอบแทนระหว่างลาได้ไม่เกิน 15 วัน²³

²² หนังสือ คพร. ที่ นร 1008.5/80 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2548 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้พนักงานราชการได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์

²³ ประกาศ คพร. เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ข้อ 3 (1)

25

คำถาม

การนับระยะเวลาว่าพนักงานราชการปฏิบัติงานต่อเนื่อง มาครบ 1 ปี เพื่อมีสิทธิสะสมวันลาพักผ่อน มีวิธีการนับอย่างไร

คำตอบ

ให้นับจากวันที่เริ่มต้นสัญญาจ้าง มาจนถึงวันที่ 30 กันยายน ของปี หากไม่ครบ 1 ปี จะยังไม่มีสิทธิสะสมวันลาพักผ่อน โดยเมื่อนับต่อไปในอีกปีงบประมาณจนได้ระยะเวลาครบ 1 ปี สิทธิในการสะสมวันลาพักผ่อนจึงเกิดขึ้น โดยพนักงานราชการสามารถเริ่มสะสมวันลาพักผ่อนในปีที่สิทธิเกิดได้ทันที (สิทธิเกิดขึ้นในปีงบประมาณใด สามารถสะสมวันลาพักผ่อนที่เหลือในปีงบประมาณนั้น สำหรับเอาไปใช้ในปีงบประมาณถัดไป)

26

คำถาม

พนักงานราชการที่ลาพักผ่อนและประสงค์จะเดินทางไปต่างประเทศ จะต้องขออนุญาตตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการหรือไม่

คำตอบ

ต้องขออนุญาต เพราะกรณีการลาพักผ่อนไปต่างประเทศ แม้ไม่ได้มีการกำหนดไว้เป็นการเฉพาะในระเบียบว่าด้วยพนักงานราชการ หรือในสัญญาจ้าง แต่ให้พนักงานราชการต้องถือปฏิบัติเช่นเดียวกับข้าราชการและลูกจ้างโดยอนุโลม²⁴

24

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 4

27

คำถาม พนักงานราชการสามารถใช้สิทธิการลาคลอดบุตรก่อนกำหนดคลอดจริงได้หรือไม่

คำตอบ

สามารถทำได้ พนักงานราชการมีสิทธิลาคลอดบุตรได้ 90 วัน โดยให้ได้รับค่าตอบแทนระหว่างลาได้ไม่เกิน 45 วัน และมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์การลาหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรจากกองทุนประกันสังคม ดังนั้น เมื่อพนักงานราชการทราบกำหนดการคลอดอย่างคร่าว ๆ และต้องการลาล่วงหน้าก่อนคลอด ให้ถือว่าวันที่เริ่มลาเป็นวันแรกของการใช้สิทธิการลาคลอดบุตร²⁵

28

คำถาม พนักงานราชการที่ใช้สิทธิการลาคลอดบุตรไม่ครบ 90 วัน แล้วกลับมาทำงาน โดยยังมีสิทธิวันลาคลอดบุตรเหลืออยู่ จะขอใช้สิทธิลาคลอดบุตรต่อได้หรือไม่

คำตอบ

ไม่ได้ เพราะถือว่าได้ใช้สิทธิไปแล้ว²⁵

29

คำถาม พนักงานราชการใช้สิทธิการลาคลอดบุตรแค่ 45 วัน แล้วกลับมาทำงานจะได้รับค่าตอบแทนตามปกติหรือไม่

คำตอบ

พนักงานราชการมีสิทธิลาคลอดบุตรได้ 90 วัน โดยจะได้รับค่าตอบแทนระหว่างลา 2 ส่วน คือ สิทธิในการได้รับค่าตอบแทนระหว่างลาได้ไม่เกิน 45 วัน จากส่วนราชการต้นสังกัด และได้รับค่าตอบแทนในอัตราเหมาจ่ายร้อยละ 50 ของค่าจ้างเฉลี่ย เป็นระยะเวลา 90 วันจากกองทุนประกันสังคม ดังนั้น

²⁵

ประกาศ คพร. เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554

เมื่อพนักงานราชการรายดังกล่าวกลับมาปฏิบัติงานภายหลังจากใช้สิทธิการลาคลอดบุตร 45 วัน โดยได้รับค่าตอบแทนระหว่างลาทั้ง 2 ส่วนไปแล้ว พนักงานราชการรายนั้นจะได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานตามปกติจากส่วนราชการต่อไป²⁶

30
?

คำถาม พนักงานราชการชายสามารถลาไปช่วยเลี้ยงดูบุตรและดูแลภรรยาหลังลาคลอดบุตรได้หรือไม่

คำตอบ ลาไม่ได้ เพราะในปีนั้นพนักงานราชการมีสิทธิการลา ๖ ประเภทเท่านั้น คือ การลาป่วย การลาคลอดบุตร การลากิจส่วนตัว การลาพักผ่อน การลาเพื่อราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบเพื่อฝึกวิชาทหาร การรับการระดมพล และการลาเพื่อไปอุปสมบทหรือประกอบพิธีฮัจญ์²⁷

31
?

คำถาม พนักงานราชการมีสิทธิลาติดตามคู่สมรสหรือไม่

คำตอบ ไม่ได้²⁷

32
?

คำถาม พนักงานราชการสามารถลาไปฝึกอบรมได้หรือไม่

คำตอบ พนักงานราชการไม่มีสิทธิลาไปฝึกอบรม แต่หากส่วนราชการมีความจำเป็นต้องพัฒนาพนักงานราชการ ส่วนราชการอาจ

²⁶ หนังสือ คพร. ที่ นร 1008.5/74 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2551 เรื่อง พนักงานราชการลาคลอดบุตร

²⁷ ประกาศ คพร. เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 4

พิจารณาให้พนักงานราชการเข้ารับการฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานได้ โดยให้ถือว่าช่วงระยะเวลาที่ไปฝึกอบรมนั้น เป็นการไปปฏิบัติราชการ²⁸

33

คำถาม

พนักงานราชการมีสิทธิในการเบิกค่าใช้จ่าย เช่น การเดินทางไปราชการ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม เช่นเดียวกับข้าราชการหรือไม่

คำตอบ

พนักงานราชการที่ได้รับคำสั่งจากผู้มีอำนาจอนุญาต ให้เดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือฝึกอบรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายได้ เช่นเดียวกับข้าราชการ²⁹

34

คำถาม

กรณีเบิกค่าใช้จ่ายของพนักงานราชการ เช่น การเดินทางไปราชการ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้หรือไม่

คำตอบ

กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการเทียบตำแหน่งข้าราชการกับพนักงานราชการเพื่อใช้ในการเบิกค่าใช้จ่ายไว้³⁰ ดังนี้

²⁸ หนังสือ คพร. ที่ นร 1008.5/26 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2558 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจ

เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติของระบบพนักงานราชการ

²⁹ ประกาศ คพร. เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 6 (2)

³⁰ หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.6/ว 104 ลงวันที่ 22 กันยายน 2551

เรื่อง การเทียบตำแหน่ง

พนักงานราชการ	ข้าราชการพลเรือน
1. กลุ่มงานบริการ/เทคนิค	ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน
2. กลุ่มงานบริหารทั่วไป/วิชาชีพเฉพาะ <ul style="list-style-type: none"> ● เริ่มรับราชการ – 9 ปี ● 10 – 17 ปี ● 17 ปี ขึ้นไป ● ผู้ได้รับค่าตอบแทนในอัตราสูงสุด 	ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ
3. กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ <ul style="list-style-type: none"> ● เริ่มรับราชการ – 4 ปี ● 5 – 10 ปี ● 10 ปี ขึ้นไป ● ผู้ได้รับค่าตอบแทนในอัตราสูงสุด 	ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ
4. กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ	ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ

35

คำถาม พนักงานราชการสามารถลาศึกษาต่อหรือศึกษาต่อในวันเสาร์-อาทิตย์ได้หรือไม่

คำตอบ ระบบพนักงานราชการไม่ได้กำหนดสิทธิในการลาศึกษาต่อไว้ แต่หากพนักงานราชการประสงค์ที่จะศึกษาต่อนอกเวลาการทำงาน สามารถกระทำได้³¹

36

คำถาม พนักงานราชการสตรีมีสิทธิลาเพื่อไปถือศีลและปฏิบัติธรรม เช่นเดียวกับที่พนักงานราชการชายมีสิทธิลาเพื่อไปอุปสมบทได้หรือไม่

คำตอบ มติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้พนักงานราชการสตรีมีสิทธิไปถือศีลและปฏิบัติธรรม ณ สถานปฏิบัติธรรมที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ครั้งหนึ่งตลอดอายุราชการ เป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 1 เดือน แต่ไม่เกิน 3 เดือน โดยไม่ถือเป็นวันลา ทั้งนี้ จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาก่อน³²

³¹ ประกาศ คพร. เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 4

³² มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2550 เรื่อง การให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของหน่วยงานภาครัฐที่เป็นสตรีไปถือศีลปฏิบัติธรรม

37

คำถาม

พนักงานราชการที่ได้รับการจ้างงานตามสัญญาจ้างระยะเวลา 6 เดือน จะมีสิทธิลาภักได้กี่วันในปีงบประมาณเดียวกัน

คำตอบ

พนักงานราชการที่มีสัญญาจ้างเต็มปีงบประมาณ (12 เดือน) จะมีสิทธิลาภักหรือลาพักผ่อนได้ 10 วัน แต่ถ้าหากได้รับการจ้างไม่เต็มปีงบประมาณจะต้องทอนสัดส่วนลง ดังนั้นพนักงานราชการที่มีสัญญาจ้าง 6 เดือน จะสามารถลาภักได้ 5 วัน แต่ไม่สามารถลาพักผ่อนได้ เพราะพนักงานราชการจะมีสิทธิลาพักผ่อนได้ จะต้องปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน³³

38

คำถาม

กองทุนประกันสังคม และกองทุนเงินทดแทน เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

คำตอบ

แตกต่างกัน พนักงานราชการที่เจ็บป่วยจากสาเหตุที่ไม่ได้เกิดจากการทำงาน จะต้องใช้สิทธิจากกองทุนประกันสังคม แต่ถ้าหากพนักงานราชการเจ็บป่วยจากการปฏิบัติงานให้ราชการ ส่วนราชการในฐานะนายจ้างจะจ่ายเงินทดแทนให้พนักงานราชการ โดยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 โดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามระเบียบกองทุนประกันสังคม พนักงานราชการจะถูกหักค่าตอบแทน ร้อยละ 5 สมทบ

33

ประกาศ คพร. เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 5

ในส่วนของผู้ประกันตน ส่วนราชการจ่ายสมทบให้ในฐานะ นายจ้าง ร้อยละ 5 และรัฐบาลจ่ายสมทบให้อีก ร้อยละ 2.75 ส่วนระเบียบกองทุนเงินทดแทน ขณะนี้ยังไม่ครอบคลุมถึง พนักงานราชการ จึงไม่มีการหักเงินสมทบจากนายจ้างเข้ากองทุน ดังกล่าว³⁴

คำถาม

กรณีพนักงานราชการเสียชีวิตระหว่างการปฏิบัติงาน ส่วนราชการจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ

เนื่องจากพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ยังไม่มีผลใช้บังคับกับพนักงานราชการ หากส่วนราชการมีพนักงานราชการที่ประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือสูญหาย เนื่องจากการทำงาน ให้ราชการ ให้ส่วนราชการอ้างอิงหมวด 2 ของพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 และให้นำกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ข้าราชการผู้ได้รับอันตราย หรือการเจ็บป่วย เพราะเหตุปฏิบัติราชการ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการลามาใช้บังคับกับพนักงานราชการโดยอนุโลม โดยการเบิกจ่ายเงินทดแทน ให้เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณงบบุคลากรของส่วนราชการที่พนักงานราชการสังกัดอยู่ แต่ถ้าหากพนักงานราชการเสียชีวิต เงินทดแทนจะต้องจ่ายให้แก่ทายาทต่อไป³⁵

³⁴ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 17

³⁵ ประกาศ คพร. เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 7

40

คำถาม

การยื่นขอรับเงินทดแทนจะต้องดำเนินการภายในกี่วัน

คำตอบ

ภายใน 180 วัน นับแต่วันที่พนักงานราชการประสบอันตราย โดยต้องยื่นคำร้องต่อส่วนราชการที่พนักงานราชการปฏิบัติงานอยู่ ตามแบบฟอร์มที่ คพร. กำหนด (คพร./สป. 1 และ คพร./สป. 2)³⁶

41

คำถาม

ในอนาคต พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 จะมีผลใช้บังคับกับพนักงานราชการหรือไม่

คำตอบ

ในอนาคต พระราชบัญญัติเงินทดแทนจะครอบคลุมพนักงานราชการด้วย ซึ่งในขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนโดยสำนักงานประกันสังคมซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบพระราชบัญญัติดังกล่าว

42

คำถาม

พนักงานราชการที่ประสบอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงาน แต่ไปขอใช้สิทธิการรักษาพยาบาลจากกองทุนประกันสังคม ไม่ใช่จากกองทุนเงินทดแทน จะต้องดำเนินการแก้ไขอย่างไร

คำตอบ

พนักงานราชการจะต้องคืนเงินที่ได้รับจากกองทุนประกันสังคม และแก้ไขโดยให้ส่วนราชการที่พนักงานราชการทำงานอยู่ เบิกจ่ายเงินทดแทนจากงบประมาณของส่วนราชการที่พนักงานราชการปฏิบัติงานอยู่แทน โดยให้อ้างอิงวิธีการและอัตราการจ่าย

36

ประกาศ คพร. เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 7

จากพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 เพราะเป็นการเจ็บป่วย
ที่เกิดจากการทำงาน³⁷

43

คำถาม

พนักงานราชการที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดน
ภาคใต้ จะได้รับสิทธิประโยชน์พิเศษกว่าพนักงานราชการ
ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่อื่นหรือไม่

คำตอบ

พนักงานราชการที่ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้
(จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสตูล
จังหวัดสงขลา เฉพาะพื้นที่อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย
อำเภอนาทวี อำเภอจะนะ และพื้นที่อื่นที่คณะรัฐมนตรี
กำหนดให้เป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้) คณะรัฐมนตรีได้มีมติ
อนุมัติให้ได้รับสิทธิประโยชน์สูงกว่าที่กำหนดไว้ตามประกาศ
คพร. เป็นกรณีพิเศษ คือ การสรรหาและเลือกสรรให้ดำเนินการ
โดยวิธีพิเศษตามที่ส่วนราชการกำหนดและกำหนดระยะเวลา
ของสัญญาจ้าง คือ 4-6 ปี โดยให้ต่อสัญญาจ้างได้มากกว่า
1 สัญญา ตามความจำเป็นของภารกิจและสถานการณ์³⁸

³⁷ ประกาศ คพร. เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 7

³⁸ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2552 เรื่อง การกำหนดแนวทางการให้
สิทธิประโยชน์แก่พนักงานราชการที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

44

คำถาม

พนักงานราชการมีสิทธิได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือไม่

คำตอบ

ส่วนราชการสามารถขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานราชการที่ปฏิบัติงานติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี สำหรับพนักงานราชการทั่วไป และปฏิบัติงานติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี สำหรับพนักงานราชการพิเศษ ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีกำหนด³⁹

กลุ่มงาน	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ขอพระราชทาน
กลุ่มงานบริการ กลุ่มงานเทคนิค	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย - จักรถาภรณ์ช้างเผือก
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก - ตรีตาภรณ์มงกุฎไทย
กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	จักรถาภรณ์มงกุฎไทย - ตรีตาภรณ์ช้างเผือก
กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ	จักรถาภรณ์ช้างเผือก - ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย
กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ	ตรีตาภรณ์มงกุฎไทย - ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก

³⁹

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ 33 เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศมงกุฎไทย พ.ศ. 2536

45

คำถาม

หากพนักงานราชการต้องไปเกณฑ์ทหาร จะสามารถใช้สิทธิลาราชการชั่วคราวเพื่อไปรับราชการทหาร แล้วกลับมาเป็นพนักงานราชการต่อได้หรือไม่

คำตอบ

ไม่ได้ เพราะสิทธิการลาที่ระบุไว้ในประกาศ คพร. หมายถึงกรณีการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร เข้ารับการระดมพล หรือเพื่อทดลองความพร้อม ไม่ใช่เพื่อการเกณฑ์ทหาร⁴⁰

46

คำถาม

พนักงานราชการที่มีคู่สมรสเป็นข้าราชการ จะสามารถใช้สิทธิเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลจากการเป็นข้าราชการของคู่สมรสได้หรือไม่

คำตอบ

พนักงานราชการจะต้องใช้สิทธิของตนเองจากการประกันสังคมก่อน ถ้ายังมีส่วนที่ยังขาดอยู่จึงไปใช้สิทธิความเป็นข้าราชการของคู่สมรส⁴¹

⁴⁰ ประกาศ คพร. เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 4

⁴¹ พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 มาตรา 10 วรรค 2

47

คำถาม พนักงานราชการมีสิทธิได้รับเงินบำนาญหรือไม่

คำตอบ

พนักงานราชการมีสิทธิได้รับบำนาญชราภาพตามหลักเกณฑ์ของกองทุนประกันสังคม เมื่อพนักงานราชการได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือน ไม่ว่าจะระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบเดือนจะติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม⁴²

42

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มาตรา 77

การสรรหาและเลือกสรร

การประกาศรับสมัครพนักงานราชการ

48 ?

คำถาม การระบุคุณวุฒิในประกาศรับสมัครพนักงานราชการทั่วไป ในกลุ่มงานต่าง ๆ เช่น กลุ่มงานบริหารทั่วไป เป็นต้น ควรระบุข้อความต่อท้ายสาขาวิชา ... ว่า “คุณวุฒิปริญญาตรี หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้” หรือ “คุณวุฒิปริญญาตรีหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน”

คำตอบ ควรระบุว่า “คุณวุฒิปริญญาตรีหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน” ยกตัวอย่างเช่น ส่วนราชการต้องการรับสมัครพนักงานราชการทั่วไป ตำแหน่งนักวิชาการป่าไม้ รับสมัครผู้สำเร็จการศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรีหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาวนศาสตร์ เป็นต้น⁴³

⁴³ ประกาศ คพร. เรื่อง การกำหนดลักษณะงานและคุณสมบัติเฉพาะของกลุ่มงาน และการจัดทำกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการ พ.ศ. 2554

49

คำถาม ส่วนราชการจะประกาศรับสมัครพนักงานราชการทั่วไป ในขณะที่ยังมีบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรในชื่อตำแหน่งเดียวกันซึ่งยังไม่หมดอายุได้หรือไม่

คำตอบ ไม่ได้ เพราะส่วนราชการจะต้องเรียกผู้ผ่านการเลือกสรรจากบัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรที่ยังไม่หมดอายุมาจัดจ้างเป็นพนักงานราชการตามลำดับที่ในบัญชีผู้ผ่านการเลือกสรร⁴⁴

50

คำถาม เมื่อมีตำแหน่งว่าง ส่วนราชการจะกำหนดในประกาศรับสมัครพนักงานราชการทั่วไป โดยระบุคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครคือ เป็นลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการนั้น และมีประสบการณ์การทำงานในส่วนราชการนั้นไม่น้อยกว่า 1 ปี ได้หรือไม่

คำตอบ ไม่ได้ เพราะในการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเพื่อเป็นพนักงานราชการ ให้คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะ ความเท่าเทียมในโอกาส และประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ และต้องดำเนินการด้วยกระบวนการที่ได้มาตรฐาน ยุติธรรม และโปร่งใส เพื่อรองรับการตรวจสอบตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนั้น การประกาศรับสมัครพนักงานราชการทั่วไป จะต้องประกาศรับสมัครเป็นการทั่วไป⁴⁵

⁴⁴ ประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 9

⁴⁵ ประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 4

51

คำถาม

ส่วนราชการจะกำหนดระยะเวลาการแพร่ข่าวการรับสมัครสอบพนักงานราชการเป็นเวลา 7 วันทำการ ก่อนวันเปิดรับสมัครสอบ ได้หรือไม่

คำตอบ

สามารถกำหนดได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานราชการฯ กำหนดระยะเวลาการแพร่ข่าวก่อนวันรับสมัครไว้ว่าต้องไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ ดังนั้น ส่วนราชการจึงสามารถแพร่ข่าวการรับสมัครมากกว่า 5 วันทำการ ก่อนวันเปิดรับสมัครสอบได้⁴⁶

52

คำถาม

ส่วนราชการจะกำหนดระยะเวลาในการรับสมัครพนักงานราชการเป็นเวลา 15 วันทำการ ได้หรือไม่

คำตอบ

สามารถทำได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานราชการฯ กำหนดให้ส่วนราชการอาจกำหนดระยะเวลาในการรับสมัครได้ตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ ดังนั้น ส่วนราชการอาจกำหนดระยะเวลารับสมัครมากกว่า 5 วันทำการ ก็ได้⁴⁷

⁴⁶ ประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 6 (1)

⁴⁷ ประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 6 (3)

53

คำถาม หากส่วนราชการจะเผยแพร่ข่าวการรับสมัครสอบพนักงานราชการเฉพาะในเว็บไซต์ของส่วนราชการเองได้หรือไม่

คำตอบ ทำไม่ได้ เพราะการเผยแพร่ข่าวการรับสมัครสอบพนักงานราชการนั้น ส่วนราชการจะต้องปิดประกาศรับสมัครในที่เปิดเผยเป็นการทั่วไป และให้แพร่ข่าวการรับสมัครในเว็บไซต์ของส่วนราชการ และเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.พ. (<http://job.ocsc.go.th> ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้แจ้ง username และ password ของส่วนราชการระดับกรมให้กับหน่วยงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการแล้ว)⁴⁸

องค์ประกอบคณะกรรมการดำเนินการสรรหาและเลือกสรร

54

คำถาม ส่วนราชการจะแต่งตั้งบุคคลภายนอก โดยอาจเป็นอาจารย์จากสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกส่วนราชการ เป็นกรรมการดำเนินการสรรหาและเลือกสรรได้หรือไม่

คำตอบ สามารถทำได้ หากหัวหน้าส่วนราชการเห็นว่าควรต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งที่สรรหาและเลือกสรรเป็นกรรมการด้วย⁴⁹

⁴⁸ ประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 6 (1)

⁴⁹ ประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 5

55

คำถาม

ส่วนราชการสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสรรหา และเลือกสรรพนักงานราชการเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกัน กับคณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขันของข้าราชการพลเรือน ได้หรือไม่

คำตอบ

ทำไม่ได้ เพราะองค์ประกอบของคณะกรรมการทั้งสองคณะ แตกต่างกัน โดยการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการ หัวหน้าส่วนราชการจะต้องตั้งคณะกรรมการดำเนินการสรรหา และเลือกสรรพนักงานราชการ มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน ผู้แทนที่รับผิดชอบงานหรือโครงการที่มีตำแหน่ง ที่จะสรรหาและเลือกสรร เป็นกรรมการ นักทรัพยากรบุคคล หรือผู้ปฏิบัติงานด้านการเจ้าหน้าที่ เป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งกรรมการจากภายในหรือภายนอกส่วนราชการ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับตำแหน่งนั้น ก็ได้⁵⁰

ส่วนการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ เป็นข้าราชการพลเรือน ข้อ 4.2 ของหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการสอบแข่งขัน การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ และรายละเอียด เกี่ยวกับการสอบแข่งขันตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.

⁵⁰ ประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงาน ราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 5

ที่ นร 1004/ว 17 ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2556 กำหนดว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบแข่งขัน มีจำนวน ไม่น้อยกว่า 5 คน ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการ หรือรองหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากหัวหน้าส่วนราชการ เป็นประธาน กรรมการอื่นซึ่งแต่งตั้ง จากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ประเภทอำนวยการ หรือประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ ขึ้นไป และผู้แทน ก.พ. เป็นกรรมการ และข้าราชการพลเรือน ในส่วนราชการนั้น ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับงานการเจ้าหน้าที่ เป็นเลขานุการ

บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานราชการ

56

คำถาม ส่วนราชการจะกำหนดอายุบัญชีผู้ผ่านการเลือกสรร พนักงานราชการเป็นเวลาเพียง 1 ปี ได้หรือไม่

คำตอบ สามารถทำได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหา และการเลือกสรรพนักงานราชการฯ กำหนดให้ส่วนราชการ กำหนดอายุบัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกิน 2 ปี นับแต่วันประกาศบัญชีรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรร⁵¹

⁵¹ ประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงาน ราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 8

การขอใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานราชการ

57 ?

คำถาม ส่วนราชการต้องการขอใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานราชการจากส่วนราชการอื่น แต่บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรที่จะขอใช้เป็นชื่อตำแหน่งอื่น แต่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน และมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างเดียวกัน ได้หรือไม่ เช่น กรม ก. มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนว่าง และต้องการจะขอใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรของกรม ข. ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไป เป็นต้น

คำตอบ สามารถทำได้ โดยตำแหน่งที่ขึ้นบัญชีไว้จะต้องมีลักษณะงานเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันและมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน⁵²

58 ?

คำถาม ผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานราชการที่ได้รับการจัดจ้างเป็นพนักงานราชการในส่วนราชการผู้ขอใช้บัญชีแล้วรายชื่อของพนักงานราชการผู้นั้นยังอยู่ในบัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานราชการของส่วนราชการเจ้าของบัญชีหรือไม่

⁵² ประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 10

คำตอบ หากบัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานราชการของส่วนราชการ เจ้าของบัญชียังไม่หมดอายุ และพนักงานราชการผู้นั้นยังไม่ได้ แสดงความจำนงสละสิทธิจากบัญชีดังกล่าว รายชื่อผู้นั้นก็ยังคง อยู่ในบัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานราชการ⁵³

คำถาม เมื่อส่วนราชการประกาศขึ้นบัญชีผู้ผ่านการเลือกสรร พนักงานราชการในตำแหน่งนิติกร และได้เรียกผู้ผ่านการเลือกสรรลำดับที่ 1 – 10 มาจัดจ้างเป็นพนักงาน ราชการแล้ว ต่อมาส่วนราชการมีตำแหน่งว่างเพิ่มขึ้น 1 อัตรา และบัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานราชการ ในชื่อตำแหน่งเดียวกันยังไม่หมดอายุ ส่วนราชการจะเรียก ผู้ผ่านการเลือกสรรจากบัญชีดังกล่าวมาประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะเพิ่มเติม ก่อนจัดจ้าง เป็นพนักงานราชการได้หรือไม่

คำตอบ ทำไม่ได้ เพราะส่วนราชการจะต้องเรียกผู้ผ่านการเลือกสรร จากบัญชีดังกล่าวมาจัดจ้างเป็นพนักงานราชการตามลำดับที่⁵⁴

⁵³ ประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงาน ราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 10

⁵⁴ ประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงาน ราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 9

60

คำถาม

กรณีที่ส่วนราชการใช้หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหาและเลือกสรรพนักงานกองทุนประเภทต่าง ๆ โดยอิงระเบียบของพนักงานราชการ แต่ต่อมาส่วนราชการมีตำแหน่งพนักงานราชการว่างจะสามารถใช้บัญชีผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานกองทุนดังกล่าว มาจัดจ้างเป็นพนักงานราชการได้หรือไม่

คำตอบ

ทำไม่ได้ เพราะพนักงานกองทุนไม่ใช่พนักงานราชการ ส่วนราชการจะต้องดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการเท่านั้น

61

คำถาม

ในการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการพิเศษ หัวหน้าส่วนราชการจะต้องตั้งคณะกรรมการดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการหรือไม่

คำตอบ

ในการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการพิเศษกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือคณะกรรมการที่หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้ง และผู้รับผิดชอบงานหรือโครงการ ดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการพิเศษจากรายชื่อผู้มีความเหมาะสมจากแหล่งข้อมูลที่กำหนดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ดังนั้น จึงอาจไม่จำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการสรรหาและเลือกสรรก็ได้⁵⁵

⁵⁵ ประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 11

62

คำถาม

ส่วนราชการจะกำหนดระยะเวลาการเรียกผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานราชการ มารายงานตัวภายใน 3 วัน นับจากวันประกาศรายชื่อผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานราชการได้หรือไม่

คำตอบ

สามารถทำได้ หากมีช่องทางการแจ้งข้อมูลที่ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษรและมีระยะเวลาเพียงพอที่จะให้ผู้ผ่านการเลือกสรรพนักงานราชการรับทราบข้อมูล และพร้อมจะมารายงานตัวภายในเวลาที่ส่วนราชการกำหนด

63

คำถาม

ส่วนราชการจะจัดจ้างพนักงานราชการโดยเรียกผู้ผ่านการเลือกสรรลำดับที่ 1 – 3 มารายงานตัวในวันที่ 22 พฤษภาคม 2560 ซึ่งผู้ผ่านการเลือกสรรลำดับที่ 1 และ 3 มารายงานตัวได้ แต่ผู้ผ่านการเลือกสรรลำดับที่ 2 แจ้งว่าสามารถมารายงานตัวได้ในวันที่ 1 มิถุนายน 2560 ส่วนราชการจะจัดจ้างผู้ผ่านการเลือกสรรลำดับที่ 1 และ 3 ก่อนได้หรือไม่

คำตอบ

ส่วนราชการจะต้องจัดจ้างพนักงานราชการตามลำดับที่ที่สอบได้ ไม่สามารถจัดจ้างข้ามลำดับที่ได้

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page.

การจ้างพนักงานราชการ

64

คำถาม การจ้างพนักงานราชการ มีระยะเวลาการจ้างอย่างไร

คำตอบ

การจ้างพนักงานราชการ เป็นระบบการจ้างที่มีสัญญาจ้างตามระยะเวลา ซึ่งขึ้นอยู่กับความจำเป็นตามภารกิจ อาจจ้างระยะสั้นเพียง 3 เดือนก็ได้ โดยระยะเวลาสูงสุดของสัญญาจ้างไม่เกิน 4 ปี ทั้งนี้ หากภารกิจยังจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องอาจมีการต่อสัญญาจ้างได้⁵⁶

65

คำถาม หากส่วนราชการทำสัญญาจ้างโดยกำหนดระยะเวลาการจ้างไว้เกินกว่าระยะเวลาของกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการที่กำหนดไว้ จะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ

ส่วนราชการที่ทำสัญญาจ้างพนักงานราชการเกินระยะเวลาของกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการที่กำหนดไว้ให้จะต้องดำเนินการแก้ไขสัญญาจ้างเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบอัตรากำลัง โดยจะต้องไม่เกินวันที่สิ้นสุดกรอบอัตรากำลังในรอบนั้น ๆ⁵⁷

⁵⁶ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 11

⁵⁷ หนังสือ คพร. ที่ นร 1008.5/49 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2549 เรื่อง การทำสัญญาจ้างพนักงานราชการ

66

คำถาม

ส่วนราชการสามารถจ้างชาวต่างประเทศเป็นพนักงานราชการได้หรือไม่

คำตอบ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ผู้ที่จะได้รับการจ้างเป็นพนักงานราชการจะต้องมีสัญชาติไทย แต่คุณสมบัติข้อนี้ไม่ทำให้ใช้บังคับกับพนักงานราชการชาวต่างประเทศ ซึ่งส่วนราชการจำเป็นต้องจ้างตามข้อผูกพันหรือตามความจำเป็นของภารกิจของส่วนราชการ ดังนั้นส่วนราชการจึงสามารถจ้างชาวต่างประเทศเป็นพนักงานราชการได้ แต่ต้องเป็นการจ้างตามข้อผูกพัน หรือตามความจำเป็นของภารกิจของส่วนราชการเท่านั้น⁵⁸

67

คำถาม

เมื่อส่วนราชการมีการจ้างพนักงานราชการจะต้องรายงานให้ คพร. ทราบด้วยหรือไม่

คำตอบ

ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ส่วนราชการต้องรายงานผลการดำเนินการบริหารงานพนักงานราชการและการจ้างพนักงานราชการให้ คพร. ทราบ รวมทั้งต้องรายงานการจ้างตามที่ คพร. กำหนดเงื่อนไขเฉพาะให้รายงานให้ คพร. ทราบ เช่น การจ้างพนักงานราชการศักยภาพสูง เป็นต้น⁵⁹

⁵⁸ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 8

⁵⁹ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 19

68

คำถาม บุคคลที่เข้าร่วมโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด (Early Retirement) จะมาเข้ารับการสรรหาเป็นพนักงานราชการได้หรือไม่

คำตอบ สามารถบรรจุเป็นพนักงานราชการโดยสัญญาจ้างระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี โดยไม่มีการต่อสัญญาอีก แต่ในช่วงระยะเวลา 1 ปี อาจต่อสัญญาจ้างหลายครั้งในช่วงนี้ก็ได้อันครบ 1 ปี⁶⁰

69

คำถาม มหาวิทยาลัยที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ (ออกนอกระบบ) จะสามารถจ้างพนักงานราชการได้หรือไม่

คำตอบ ไม่สามารถจ้างได้ เนื่องจากหน่วยงานในกำกับของรัฐไม่อยู่ในความหมายของ “ส่วนราชการ” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ซึ่งกำหนดว่า “ส่วนราชการ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐที่มีฐานะเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เว้นแต่ราชการส่วนท้องถิ่น”⁶¹

⁶⁰ แบบหนังสือรับรองการเข้าร่วมมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 เงื่อนไขข้อที่ 3

⁶¹ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 3

70

คำถาม ส่วนราชการสามารถจ้างพนักงานราชการด้วยเงินรายได้ของส่วนราชการได้หรือไม่

คำตอบ จ้างไม่ได้ เพราะพนักงานราชการ คือ บุคคลซึ่งได้รับการจ้างงานตามสัญญาจ้าง โดยได้รับค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณของส่วนราชการเพื่อเป็นพนักงานของรัฐในการปฏิบัติงานให้กับส่วนราชการ หากจ้างด้วยเงินประเภทอื่นที่ไม่ใช่เงินงบประมาณ ก็ไม่ถือว่าเป็นพนักงานราชการ⁶²

71

คำถาม ผู้ที่จะเป็นพนักงานราชการจะต้องมีอายุอยู่ในช่วงเท่าใด

คำตอบ จะต้องเป็นผู้มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี และอาจได้รับการจ้างเกินกว่าอายุ 60 ปีก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่ปฏิบัติ เช่น งานที่ต้องใช้ความพร้อมทางสมรรถนะของร่างกาย หรือเสี่ยงอันตราย ส่วนราชการอาจกำหนดอายุไม่เกิน 50 ปีงานทั่วไป อาจกำหนดอายุไม่เกิน 60 ปี และงานที่ต้องใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์อาจกำหนดอายุเกินกว่า 60 ปีได้⁶³

⁶² ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 3

⁶³ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 8

คำถาม

หากจ้างพนักงานราชการในกลุ่มงานบริการ กลุ่มงานเทคนิค กลุ่มงานบริหารทั่วไป และกลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ ปฏิบัติงานทั่วไป โดยไม่ได้ระบุวันสิ้นสุดสัญญาจ้างไว้ เพียงแต่กำหนดอายุชั้นสูงในการจ้างไม่เกิน 60 ปี การสิ้นสุดสัญญาจ้างพนักงานราชการกลุ่มงานดังกล่าว จะสิ้นสุดสัญญาจ้างเมื่ออายุตัวครบ 60 ปีบริบูรณ์ หรือสิ้นสุดสัญญาจ้างเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์

คำตอบ

เมื่อพนักงานราชการมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณใด ให้เลิกจ้างเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น ตัวอย่างเช่น พนักงานราชการ ปฏิบัติงานในลักษณะงานทั่วไป โดยกำหนดอายุที่จ้างไว้ไม่เกิน 60 ปีในสัญญาจ้าง พนักงานราชการรายนี้จะครบรอบวันคล้ายวันเกิดปีที่ 60 ในเดือนมีนาคม 2560 พนักงานราชการรายนี้ จะได้ทำงานไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณ (วันที่ 30 กันยายน 2560) ทั้งนี้ ในสัญญาจ้างพนักงานราชการส่วนราชการควรระบุวันสิ้นสุดสัญญาจ้างไว้ให้ชัดเจน⁶⁴

⁶⁴ หนังสือ คพร. ที่ นร 1008.5/15 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560 เรื่อง การสิ้นสุดสัญญาจ้างพนักงานราชการ

คำถาม

แนวทางการจ้างผู้พิการเป็นพนักงานราชการ ผู้พิการ
ลักษณะใดบ้างที่ส่วนราชการจ้างได้

คำตอบ

ส่วนราชการจะต้องกำหนดลักษณะงานที่ต้องการสรรหาคณพิการ
คุณสมบัติของบุคคลที่จะรับสมัคร (ทั่วไป ไม่มีลักษณะต้องห้าม
ตามข้อ 8 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงาน
ราชการ พ.ศ. 2547) กำหนดประเภทความพิการให้เหมาะสม
กับงานที่จะปฏิบัติ (เช่น ความพิการทางการเห็น ความพิการ
ทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย ความพิการทางการเคลื่อนไหว
หรือทางร่างกาย ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม
หรือออทิสติก ความพิการทางสติปัญญา และความพิการ
ทางการเรียนรู้) โดยส่วนราชการสามารถประกาศรับสมัคร
เป็นการทั่วไป (บุคคลทั่วไปและคนพิการ) หรือประกาศ
รับสมัครเฉพาะคนพิการเป็นการเฉพาะก็ได้ นอกจากนี้
ผู้สมัครควรจะต้องเป็นผู้ที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ⁶⁵

⁶⁵ หนังสือ คพร. ที่ นร 1004.1/คพร./พิเศษ 1791 ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2554 เรื่อง การสรรหา
และเลือกสรรคนพิการเป็นพนักงานราชการ

74 ?

คำถาม ส่วนราชการจำเป็นต้องจ้างคนพิการเข้ามาปฏิบัติงานหรือไม่

คำตอบ หน่วยงานของรัฐซึ่งมีผู้ปฏิบัติงานตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป จะต้องรับคนพิการที่สามารถทำงานได้ ในอัตราส่วนของคนธรรมดา 100 คน : คนพิการ 1 คน หากมีเศษเกิน 50 คน จะต้องรับคนพิการเพิ่มอีก 1 คน⁶⁶

75 ?

คำถาม ส่วนราชการสามารถส่งให้พนักงานราชการไปปฏิบัติราชการนอกเหนือจากที่ระบุในสัญญาจ้างได้หรือไม่

คำตอบ ส่วนราชการสามารถส่งให้พนักงานราชการไปปฏิบัติหน้าที่นอกเหนือจากที่ระบุในสัญญาจ้าง โดยอาจส่งให้ไปหลายช่วงหลายครั้ง แต่ต้องรวมกันแล้ว (ทุกช่วง ทุกครั้ง) ในหนึ่งปีงบประมาณจะต้องไม่เกินกว่า 4 เดือน⁶⁷

⁶⁶ กฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2554

⁶⁷ หนังสือ คพร. ที่ นร 1008.5/366 ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2559 เรื่อง การส่งให้พนักงานราชการไปปฏิบัติงานนอกเหนือจากเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง

คำถาม

พนักงานราชการสามารถโยกย้ายสถานที่ทำงานได้เหมือนข้าราชการหรือไม่

คำตอบ

ระบบพนักงานราชการเป็นการจ้างงานตามความจำเป็นของภารกิจในแต่ละส่วนราชการ เมื่อมีการจัดทำสัญญาจ้างให้พนักงานราชการปฏิบัติงานในหน่วยงานใด ก็ถือว่าเป็นการจ้างงานตามความจำเป็นเฉพาะของส่วนราชการนั้น ดังนั้น พนักงานราชการจึงไม่สามารถโอนย้ายข้ามหน่วยงานได้⁶⁸

⁶⁸ หนังสือ คพร. ที่ นร 1008.5/26 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2558 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติของระบบพนักงานราชการ

การประเมินผลการปฏิบัติงาน

77 ?

คำถาม

องค์ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ จะต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง

คำตอบ

องค์ประกอบของการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการต้องครอบคลุมอย่างน้อย 2 องค์ประกอบ คือ ผลสัมฤทธิ์ของงาน และ พฤติกรรมการปฏิบัติงาน โดยสัดส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์ของงานต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ทั้งนี้ ส่วนราชการอาจกำหนดให้มีมากกว่า 2 องค์ประกอบก็ได้⁶⁹

78 ?

คำถาม

การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ จำเป็นต้องมีคณะกรรมการหรือไม่

คำตอบ

จำเป็นต้องมี เนื่องจาก ตามประกาศ คพร. เรื่อง แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ได้ระบุไว้ว่า ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อทำหน้าที่ช่วยพิจารณา กลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ

⁶⁹ คำอธิบายประกาศ คพร. เรื่อง แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ในหนังสือคู่มือการบริหารระบบพนักงานราชการ, 162

ทั่วไปเพื่อความเป็นธรรมและเป็นมาตรฐานจากการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาก่อนที่จะเสนอผลการประเมินต่อหัวหน้าส่วนราชการ⁷⁰

คำถาม

ระยะเวลาการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการทั่วไปกับพนักงานราชการพิเศษ เหมือนกันหรือไม่อย่างไร

คำตอบ

แตกต่างกัน พนักงานราชการทั่วไปจะมีการประเมินผลการปฏิบัติงานปีละ 2 ครั้ง ตามปีงบประมาณ ครั้งที่ 1 สำหรับการประเมินระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 31 มีนาคม ของปีถัดไป ครั้งที่ 2 สำหรับการประเมินระหว่างวันที่ 1 เมษายน ถึง 30 กันยายนของปีเดียวกัน สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการพิเศษนั้น ให้ส่วนราชการเป็นผู้กำหนดระยะเวลาในการประเมิน โดยกำหนดให้เหมาะสมกับระยะเวลาการจ้างงาน เช่น ประเมินเดือนละครั้ง หรือประเมินรายไตรมาส หรือประเมินเมื่อโครงการได้ดำเนินการเสร็จแล้ว⁷¹

⁷⁰ ประกาศ คพร. เรื่อง แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 9

⁷¹ ประกาศ คพร. เรื่อง แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 4 ข้อ 8 และข้อ 12 (3)

80

คำถาม

ถ้าหากพนักงานราชการมีผลการประเมินผลการปฏิบัติงาน 2 รอบ ต่ำกว่าระดับดี ส่วนราชการต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ

เมื่อกระบวนการประเมินเสร็จสิ้นแล้ว ทราบผลว่าจะต้องเลิกจ้าง พนักงานราชการ ให้ส่วนราชการแจ้งให้พนักงานราชการทราบ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ทราบผลการประเมินผลปฏิบัติงาน ของพนักงานราชการผู้นั้น และให้ผู้บังคับบัญชาทำความเข้าใจ เสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาสั่งเลิกจ้างต่อไป⁷²

81

คำถาม

เมื่อคำนวณคะแนนผลการปฏิบัติงานแล้ว เหลือเศษทศนิยม จะต้องปัดเศษทศนิยมให้เป็นจำนวนเต็มหรือไม่

คำตอบ

การคำนวณคะแนนผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ ในทุกกรณี (คะแนนการประเมินผลเฉลี่ยสองรอบเพื่อเลิกจ้าง หรือต่อสัญญา) หากเหลือเศษทศนิยม จะไม่ปัดเศษทศนิยม เพราะจะทำให้ผลการประเมินคลาดเคลื่อนไป

82

คำถาม

ส่วนราชการสามารถกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม เกี่ยวกับระยะเวลา การปฏิบัติงาน เช่น การมาสาย การลา ไว้ในการประเมินผล การปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนค่าตอบแทนด้วยได้หรือไม่

72

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 20

คำตอบ ไม่ได้มีการกำหนดไว้ในระเบียบใด ๆ แต่ส่วนราชการอาจกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติม โดยอาจนำกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้สำหรับข้าราชการหรือลูกจ้างในส่วนราชการนั้น ๆ มาใช้ประกอบในการพิจารณากำหนดด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่ราชการ และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 และประกาศ คพร. ที่เกี่ยวข้อง⁷³

คำถาม คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินผลการปฏิบัติงาน 2 ครั้งติดต่อกัน จำเป็นต้องเป็นคะแนนของผลการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ติดต่อกันในปีงบประมาณเดียวกันหรือไม่

คำตอบ คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินผลการปฏิบัติงาน 2 ครั้งติดต่อกัน จะเป็นคะแนนของผลการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ติดต่อกันในปีงบประมาณเดียวกันหรือข้ามปีงบประมาณก็ได้⁷²

⁷³ หนังสือ คพร. ที่ นร 1008.5/26 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2558 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติของระบบพนักงานราชการ

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page.

วินัย

84

คำถาม

พนักงานราชการละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า 7 วัน ส่วนราชการสามารถดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้หรือไม่

คำตอบ

การละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า 7 วัน ถือเป็นกรกระทำคามผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการต้องจัดให้มีคณะกรรมการสอบสวน และต้องให้โอกาสพนักงานราชการที่ถูกกล่าวหาชี้แจงและแสดงหลักฐาน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ในกรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่าพนักงานราชการผู้นั้นกระทำคามผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้หัวหน้าส่วนราชการมีคำสั่งไล่ออก แต่ถ้าไม่มีมูลกระทำคามผิด ให้ยุติเรื่อง⁷⁴

⁷⁴

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 25

คำถาม

จังหวัด ก. ดำเนินการเปิดรับสมัครบุคคลทั่วไปเพื่อเข้ารับ การเลือกสรรเป็นพนักงานราชการและได้ดำเนินคัดเลือก จนกระทั่งจะขึ้นบัญชีผู้ได้รับการคัดเลือกแล้ว ต่อมาผู้มีผู้ร้องเรียน ว่าการประกาศรับสมัครไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนด กล่าวคือ จะต้องประกาศรับสมัครล่วงหน้าก่อน วันสมัครไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ แต่จังหวัด ก. ประกาศ ล่วงหน้าน้อยกว่า 5 วันทำการ กรณีดังกล่าว จังหวัดจะต้อง ปฏิบัติอย่างไร

คำตอบ

ให้จังหวัดยกเลิกการดำเนินการสรรหาและเลือกสรรทั้งหมด แล้วดำเนินการใหม่ต่อไป เนื่องจากตามประกาศ คพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสรรหาและการเลือกสรร พนักงานราชการ และแบบสัญญาจ้างของพนักงานราชการ พ.ศ. 2552 ข้อ 6 กำหนดว่า การสรรหาและเลือกสรร พนักงานราชการทั่วไป ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังนี้ (3) ส่วนราชการอาจกำหนดระยะเวลา ในการรับสมัครได้ตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ ต้องไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ ดังนั้น เมื่อปรากฏว่า จังหวัดดำเนินการประกาศ รับสมัครพนักงานราชการทั่วไปเข้าปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา น้อยกว่า 5 วันทำการ จึงไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์ดังกล่าว

คำถาม

นาย ค. พนักงานราชการทั่วไปทำสัญญาจ้างเป็นรายปี ปฏิบัติงานในกรมมาเป็นเวลา 2 ปี แต่ในปีที่ 2 ปรากฏว่า ผลการประเมินรอบสุดท้ายก่อนต่อสัญญาจ้างมีผลการประเมิน อยู่ในระดับต่ำกว่าดี แต่เมื่อรวม 2 รอบการประเมิน ในปีงบประมาณเดียวกันมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่ต่ำกว่า ระดับดี พนักงานราชการผู้นี้จึงได้รับการต่อสัญญาจ้าง เป็นปีที่ 3 หลังจากนั้นเมื่อถึงรอบการประเมินครั้งที่หนึ่งของสัญญาจ้างปีที่ 3 ในปีงบประมาณถัดไป ปรากฏว่า ผู้นี้มีผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำกว่าดีอีก แต่ส่วนราชการ ก็มีได้ดำเนินการอย่างใดกับพนักงานราชการดังกล่าว จนครบรอบการประเมินครั้งที่สอง และตรวจสอบพบ ในขณะจะประเมินรอบที่ 2 เพื่อเลื่อนค่าตอบแทน และต่อสัญญาจ้างว่า พนักงานราชการผู้นี้มีผลการประเมิน ในปีงบประมาณที่ผ่านมาในรอบที่สองและรอบที่หนึ่งของปีงบประมาณปัจจุบันต่ำกว่าระดับดี ดังนั้น หากผลการประเมินรอบที่ 2 ของการจ้างปีที่ 3 ผู้นี้มีผลการประเมิน อยู่ในระดับดีเต็ม และมีคะแนนเฉลี่ยสองรอบการประเมิน ในปีงบประมาณเดียวกันมีผลการประเมินไม่ต่ำกว่าระดับดี ส่วนราชการจะสามารถเลื่อนค่าตอบแทนและต่อสัญญาจ้าง ให้แก่บุคคลดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ โดยที่ประกาศ คพร. ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2554 เรื่อง แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 10 กำหนดว่า พนักงานราชการทั่วไปผู้ใด ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้ประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วมีคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินผลการปฏิบัติงาน 2 ครั้งติดต่อกัน ต่ำกว่าระดับดี ให้ผู้บังคับบัญชาทำความเห็นเสนอหัวหน้า ส่วนราชการ เพื่อพิจารณาส่งเลิกจ้างต่อไป ดังนั้น เมื่อปรากฏว่า พนักงานราชการผู้นี้มีผลการประเมินรอบสุดท้ายของปีที่ 2 ก่อนต่อสัญญาจ้างในปีที่ 3 มีผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำกว่า ดี และต่อมามีผลการประเมินรอบที่หนึ่งของสัญญาจ้างปีที่ 3 ปังบประมาณถัดไปต่ำกว่าระดับดีอีก ส่วนราชการจึงต้องมีคำสั่งเลิกจ้างพนักงานราชการดังกล่าวตั้งแต่วันที่ครบรอบ การประเมินครั้งที่หนึ่งของสัญญาจ้างปีที่ 3 คือ วันที่ 1 เมษายนเป็นต้นไป ส่วนราชการจะมีคำสั่งเลิกจ้างโดยให้มีผล เป็นการเลิกจ้าง นับตั้งแต่วันที่คำสั่งเป็นต้นไปไม่ได้

87 ?

คำถาม ส่วนราชการทราบว่า จะแต่งตั้งพนักงานราชการให้รักษา ราชการแทนผู้อำนวยการกองหรือรักษาการในตำแหน่ง ข้าราชการตำแหน่งประเภทวิชาการได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 47 กำหนดว่า ในกรณีที่ไม่มี ผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการกรมตามมาตรา 33 วรรคหนึ่ง หรือ

หัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา 33 วรรคสอง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมคนหนึ่งซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าเป็นผู้รักษาราชการแทน และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 68 กำหนดว่า ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ และเป็นกรณีที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรรักษาราชการในตำแหน่งนั้นได้ ดังนั้น กรณีที่ส่วนราชการหาหรือมา ส่วนราชการจึงไม่สามารถแต่งตั้งพนักงานราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการให้เป็นผู้รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการกองหรือรักษาราชการในตำแหน่งข้าราชการตำแหน่งประเภทวิชาการได้

88

คำถาม

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยข้าราชการหรือพนักงานราชการที่มีมูลกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ส่วนราชการจะแต่งตั้งพนักงานราชการเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัยได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

ประกาศ คพร. ลงวันที่ 21 มีนาคม 2559 เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. 2559 ข้อ 6 กำหนดว่า หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนทางวินัยพนักงาน

ราชการ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลของส่วนราชการนั้นมาใช้บังคับ โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดกับหลักการจ้างพนักงานราชการหรือการปฏิบัติงาน และเมื่อกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556 ข้อ 18 กำหนดว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญ ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกอย่างน้อยสองคน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นจะแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองก็ได้ และเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการที่แต่งตั้งจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองหรือแต่งตั้งจากพนักงานราชการหรือลูกจ้างประจำด้วยก็ได้ ดังนั้น ส่วนราชการจึงไม่อาจแต่งตั้งพนักงานราชการเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัยได้ แต่สามารถแต่งตั้งพนักงานราชการเป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้ตามนัยกฎ ก.พ. ดังกล่าว

คำถาม

กรณีพนักงานราชการได้รับอนุมัติให้เดินทางไปราชการต่างประเทศร่วมกับคณะข้าราชการในสังกัดกรมเดียวกัน ใครจะเป็นผู้อนุมัติให้พนักงานราชการเดินทางไปราชการต่างประเทศ

คำตอบ

โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 4 ประกอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและการจัดการประชุมของทางราชการ พ.ศ. 2524 ข้อ 13 (3) กำหนดให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการเดินทางไปราชการต่างประเทศของข้าราชการและลูกจ้างทุกตำแหน่งในสังกัดกระทรวง เว้นแต่การเดินทางไปราชการต่างประเทศของผู้แทนรัฐบาล คณะผู้แทนรัฐบาล หรือคณะผู้แทนในระดับต่ำกว่ารัฐมนตรี และการเดินทางของคณะผู้แทนซึ่งมิใช่คณะผู้แทนรัฐบาล ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจอนุมัติ ดังนั้น กรณีตามข้อหารือ ส่วนราชการจึงต้องเสนอเรื่องให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้อนุมัติให้พนักงานราชการเดินทางไปราชการต่างประเทศ

คำถาม

ส่วนราชการหรือกรณีพนักงานราชการกระทำความผิดทางอาญาและถูกพนักงานสอบสวนควบคุมตัวดำเนินคดีและต่อมาศาลได้มีคำสั่งให้ปล่อยตัวเนื่องจากไม่ปรากฏหลักฐานว่าได้ร่วมกระทำความผิดอาญาร่วมกับบุคคลอื่นแต่อย่างใด หลังจากนั้นพนักงานราชการผู้นี้ได้กลับมาปฏิบัติงานตามปกติ ดังนี้ ส่วนราชการจะต้องจ่ายค่าตอบแทนในช่วงระหว่างที่พนักงานราชการผู้นี้ถูกควบคุมตัวและช่วงที่กลับมาปฏิบัติงานตามปกติหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ คพร. โดย อ.คพร. คณะที่ 3 ด้านกฎหมายและวินัย ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วมีมติว่า โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 25 และข้อ 26 ได้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องวินัยและการรักษาวินัยของพนักงานราชการไว้แล้ว ดังนั้น ในการพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินการจ่ายเงินค่าตอบแทนในกรณีพนักงานราชการที่ไม่ได้มาปฏิบัติงานเพราะถูกพนักงานสอบสวนควบคุมตัวเพื่อดำเนินคดีอาญา ต่อมาผลคดีปรากฏว่าพนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง จึงได้ปล่อยตัว และพนักงานราชการผู้นั้นกลับไปปฏิบัติงานตามเดิม จึงควรนำความในข้อ 25 และข้อ 26 ดังกล่าว ประกอบมติคณะรัฐมนตรี มาใช้เพื่อกำหนดแนวทางการจ่ายค่าตอบแทนในกรณีนี้ โดยส่วนราชการเจ้าสังกัดต้องดำเนินการทางวินัยต่อไป เมื่อการพิจารณาถึงที่สุดแล้ว ให้ถือเกณฑ์การจ่ายเงินค่าตอบแทน ดังนี้

- (1) ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ไม่มีเหตุที่จะตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน แต่ปรากฏว่าไม่มีมูลกรณีกระทำความผิด ให้จ่ายเงินค่าตอบแทนเต็ม
- (2) ถ้ามีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน และปรากฏว่ากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามที่ส่วนราชการกำหนด ให้หัวหน้าส่วนราชการส่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินค่าตอบแทน หรือลดเงินค่าตอบแทน และให้จ่ายเงินค่าตอบแทนตามควรแก่กรณี ให้เหมาะสมกับความผิด

(3) ถ้าปรากฏว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และหัวหน้าส่วนราชการมีคำสั่งไล่ออก ห้ามมิให้จ่าย

คำถาม

นาย ค. พนักงานราชการถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวกรณีกระทำความผิดทางอาญาและถูกคุมขังอยู่ที่สถานีตำรวจเป็นเวลา 7 วัน หลังจากนั้นถูกฝากขังอยู่ในเรือนจำขณะคดีอยู่ระหว่างพิจารณาของศาล และได้มาปฏิบัติงานตั้งแต่วันแรกที่ถูกจับกุมตัว ดังนี้ ส่วนราชการจะต้องปฏิบัติอย่างไร

คำตอบ

โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 24 กำหนดว่า การกระทำความผิดดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (6) ละทิ้งหรือทอดทิ้งการทำงานเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าเจ็ดวัน สำหรับตำแหน่งที่ส่วนราชการกำหนดวันเวลาการมาทำงาน ซึ่งหมายความว่าพนักงานราชการผู้นั้นต้องมีเจตนาละทิ้ง ทอดทิ้ง หรือละเลยไม่มาทำงานในส่วนราชการต้นสังกัดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ด้วยการที่พนักงานราชการถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวและถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำและทำให้ไม่สามารถมาปฏิบัติงานได้ จะถือว่าเป็นเจตนาละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไม่ได้ นอกจากนี้ กรณีดังกล่าวถือได้ว่ามีเหตุผลอันสมควร ดังนี้ กรณีของพนักงานราชการผู้นี้จึงไม่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามนัยระเบียบข้างต้น แต่ถือว่าพนักงานราชการผู้นี้

ขาดราชการซึ่งทางราชการจะไม่จ่ายค่าตอบแทนให้เฉพาะวันที่ขาดราชการดังกล่าว

อย่างไรก็ดี โดยที่กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556 หมวด 8 การสั่งพักและให้ออกจากราชการไว้ก่อน ข้อ 78 กำหนดว่า เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณี ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (4) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขัง โดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุก โดยคำพิพากษาและได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า 15 วัน แล้ว ประกอบกับประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. 2559 ข้อ 16 กำหนดว่า หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนทางวินัยพนักงานราชการ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลของส่วนราชการนั้นมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดกับหลักการของการจ้างพนักงานราชการหรือการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า

พนักงานราชการผู้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัวและคุมขังอยู่ที่สถานีตำรวจและเรือนจำ เป็นเวลาเกินกว่า 15 วันแล้ว จึงมีเหตุสมควรที่ส่วนราชการจะดำเนินการสั่งให้พนักงานราชการผู้นี้พักราชการเพื่อรอผลทางคดีต่อไปได้

คำถาม

นาย ง. และนาย จ. พนักงานราชการถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยไม่ร้ายแรง และผลการสอบสวนเห็นควรลงโทษภาคทัณฑ์นาย ง. และลงโทษตัดเงินค่าตอบแทนนาย จ. ร้อยละ 2 เป็นเวลา 2 เดือน ดังนี้ นาย ง. และนาย จ. จะได้รับการพิจารณาเลื่อนค่าตอบแทนประจำปีและจะได้รับการต่อสัญญาจ้างหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

กรณีนี้มีประเด็นพิจารณา ดังนี้

1) กรณีการพิจารณาเลื่อนค่าตอบแทนประจำปี โดยที่ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง ค่าตอบแทนของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 7 กำหนดให้พนักงานราชการที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนค่าตอบแทนในวันที่ 1 ตุลาคมของทุกปีนั้น ต้องมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณที่แล้วมาไม่น้อยกว่า 8 เดือนและมีผลการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่าระดับดี ประกอบกับข้อ 4 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 กำหนดว่า บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี ที่กำหนดให้ข้าราชการมีหน้าที่

ต้องปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหรือเป็นข้อห้ามในเรื่องใด ให้ถือว่าพนักงานราชการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ หรือละเว้น การปฏิบัติหรือต้องห้ามเช่นเดียวกับข้าราชการด้วย ดังนั้น เมื่อกฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. 2552 ข้อ 8 กำหนดว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งจะได้รับการพิจารณา เลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้งต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (2) ในครึ่งปีที่แล้วมาต้องไม่ถูกสั่งลงโทษทางวินัยที่หนักกว่า โทษภาคทัณฑ์ ดังนั้น กรณีของนาย ง. ซึ่งถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หากผู้นี้มีผลการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในหลักเกณฑ์ ที่จะเลื่อนค่าตอบแทนข้างต้น ส่วนราชการจึงสามารถเลื่อน ค่าตอบแทนประจำปีให้แก่ นาย ง. ได้ ส่วนนาย จ. ซึ่งถูกสั่ง ลงโทษตัดเงินค่าตอบแทนร้อยละ 2 เป็นเวลา 2 เดือน ถือว่า ถูกลงโทษหนักกว่าโทษภาคทัณฑ์ จึงไม่สามารถเลื่อน ค่าตอบแทนให้แก่ นาย จ. ได้

2) กรณีการต่อสัญญาจ้าง โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 19 กำหนดว่า ในระหว่างสัญญาจ้าง ให้ส่วนราชการจัดให้มีการประเมินผล การปฏิบัติงานของพนักงานราชการ (1) การประเมินผล การปฏิบัติงานของพนักงานราชการทั่วไป ให้กระทำในกรณี ดังต่อไปนี้ (ข) การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อต่อสัญญาจ้าง และประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติราชการของพนักงานราชการ

พ.ศ. 2554 ข้อ 11 กำหนดให้นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการทั่วไปผู้นั้นมาประกอบการพิจารณาในการต่อสัญญาจ้าง โดยผู้ที่ได้รับการพิจารณาให้ต่อสัญญาจ้างจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินผลการปฏิบัติงาน 2 ครั้งติดต่อกันในปีที่จะต่อสัญญาจ้างไม่ต่ำกว่าระดับดี ดังนั้นการที่นาย ง. และนาย จ. ถูกส่งลงโทษทางวินัยดังกล่าวข้างต้น จึงอาจมีผลกระทบต่อผลการประเมินผลการปฏิบัติงานให้ได้รับคะแนนการประเมินผลการปฏิบัติงานสูงหรือต่ำกว่าระดับดีได้เช่นเดียวกัน และจะมีผลต่อการต่อสัญญาจ้างตามนัยข้อ 11 ของประกาศข้างต้น

93

คำถาม

นาย ข. เป็นพนักงานราชการตามสัญญาจ้างพนักงานราชการทั่วไปมีกำหนดเวลา 2 ปี ต่อมาเมื่อปฏิบัติงานในส่วนราชการนั้นได้ 1 ปี ได้มีกฎหมายยุบหรือเลิกหน่วยงานดังกล่าวและแปรสภาพเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการและไม่มีระบบพนักงานราชการในหน่วยงานนั้น มีแต่ตำแหน่งและสถานะเป็นพนักงานตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานของรัฐดังกล่าว ซึ่งก่อนที่จะมีการยุบเลิกส่วนราชการนั้นได้มีการประกาศความสมัครใจของข้าราชการพนักงานราชการแล้วว่า ผู้ใดสมัครที่จะไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานของรัฐข้างต้นก็ได้ หากมีความสมัครใจก็จะได้รับการบรรจุเป็นพนักงานในหน่วยงานนั้นได้เลย แต่หากไม่สมัครใจก็จะได้เกลี้ยอัตรากำลังไปไว้ในส่วนราชการอื่น

ต่อไป ปรากฏว่า นาย ข. สมครใจที่จะไปปฏิบัติงาน
ในหน่วยงานดังกล่าว ดังนี้ นาย ข. จะเรียกค่าตอบแทน
การออกจากงานโดยไม่มีคามผิดได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547
ข้อ 30 กำหนดว่า ส่วนราชการอาจบอกเลิกสัญญาจ้าง
กับพนักงานราชการผู้ใดก่อนครบกำหนดตามสัญญาจ้างได้
โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า และไม่เป็นเหตุที่พนักงาน
ราชการจะเรียกร้องค่าตอบแทนการเลิกสัญญาจ้างได้ เว้นแต่
ส่วนราชการจะกำหนดให้ในกรณีใดได้รับค่าตอบแทนการออก
จากงานโดยไม่มีคามผิดไว้ และประกาศ คพร. เรื่อง สิทธิประโยชน์
ของพนักงานราชการ พ.ศ. 2554 ข้อ 6 กำหนดให้พนักงาน
ราชการได้รับสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ดังนี้ (5) ค่าตอบแทน
การออกจากราชการโดยไม่มีคามผิด ในกรณีที่ส่วนราชการ
บอกเลิกสัญญาจ้างกับพนักงานราชการผู้ใดก่อนครบกำหนด
เวลาจ้าง โดยมีใช้คามผิดของพนักงานราชการดังกล่าว
ให้พนักงานราชการผู้นั้นได้รับค่าตอบแทนการออกจาก
ราชการโดยไม่มีคามผิด ดังนี้ (ข) พนักงานราชการ
ที่ได้ปฏิบัติงานติดต่อกันครบ 1 ปี แต่ไม่ครบ 3 ปี ให้จ่าย
ค่าตอบแทนจำนวน 3 เท่าของอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับ
อยู่ก่อนวันออกจากราชการ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ข.
สมครใจที่จะออกจากราชการเพื่อไปปฏิบัติงานที่หน่วยงาน
ของรัฐข้างต้น จึงมิใช่กรณีที่ส่วนราชการบอกเลิกสัญญาจ้าง

กับนาย ข. ก่อนครบกำหนดเวลาจ้าง โดยมีใช้ความผิดของนาย ข. ตามนัยระเบียบและประกาศ คพร. ข้างต้น ส่วนราชการ จึงไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มี ความผิดให้แก่ นาย ข. แต่อย่างใด

คำถาม

นาย ฉ. ได้รับการจ้างเป็นพนักงานราชการตามสัญญาจ้าง พนักงานราชการมีกำหนดเวลา 1 ปี ดังนี้ เมื่อครบกำหนด สัญญาจ้าง ส่วนราชการแจ้งว่า ขณะนี้งานตามภารกิจที่จ้าง พนักงานราชการได้หมดลงแล้วและไม่ได้ตั้งงบประมาณ รวมทั้งขอกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการนี้ไว้และเสนอ ไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง จึงไม่ได้ต่อสัญญาจ้างให้แก่ นาย ฉ. ดังนี้ ส่วนราชการจะกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 28 กำหนดว่า สัญญาจ้างสิ้นสุดลงเมื่อ (1) ครบกำหนดตามสัญญาจ้าง ดังนั้น กรณีตามข้อหาหรือข้างต้น ส่วนราชการจึงไม่ต่อสัญญาจ้างให้แก่ นาย ฉ. ได้ เนื่องจากครบ กำหนดสัญญาจ้างแล้ว

A series of horizontal dashed lines for writing, consisting of 20 lines spaced evenly down the page.

พนักงานราชการศัทยภาพสูง

95

คำถาม

พนักงานราชการศัทยภาพสูง เหมือนหรือแตกต่างกับพนักงานราชการตามระบบปกติ หรือไม่

คำตอบ

พนักงานราชการศัทยภาพสูง เป็นแนวทางการจ้างพนักงานราชการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ต้องการดึงดูดและจูงใจผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีศัทยภาพเป็นที่ประจักษ์ เข้ามาทำงานให้ภาครัฐ โดยปกติจะต้องจ้างพนักงานราชการศัทยภาพสูงใน 2 กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ และกลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ โดยใช้อัตราค่าตอบแทนของกลุ่มงานดังกล่าว รวมทั้งใช้กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตามระบบพนักงานราชการ ดังนั้นพนักงานราชการศัทยภาพสูงจึงไม่ใช่ระบบใหม่ แต่เป็นการดึงดูดบุคคลเข้าสู่ระบบการจ้างงานที่มีอยู่ โดยมีการระบุงบเงาจูงบุคคลกลุ่มเป้าหมายที่รัฐต้องการ⁷⁵

⁷⁵ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 เรื่อง แนวทางการดึงดูดและจูงใจผู้มีความรู้ความสามารถ คุณวุฒิพิเศษ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีศัทยภาพเป็นที่ประจักษ์ เป็นพนักงานราชการศัทยภาพสูง

96

คำถาม

หากส่วนราชการต้องการจ้างพนักงานราชการศัทยภาพสูง เพื่อมาปฏิบัติภารกิจที่มีความสำคัญและหรือมีผลกระทบสูง ส่วนราชการจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ

ส่วนราชการอาจใช้ตำแหน่งว่างในกลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ และกลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ตามกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการที่ได้รับการจัดสรรจาก คพร. ตามรอบทุก ๆ 4 ปี (ปัจจุบันเป็นกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการ รอบที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2563) เพื่อรองรับการจ้างพนักงานราชการศัทยภาพสูง หรือส่วนราชการอาจจัดทำคำขอรับจัดสรรกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการเพิ่มเติมเข้ามายัง คพร. เพื่อใช้รองรับการจ้างพนักงานราชการศัทยภาพสูงโดยเฉพาะ โดยกรอบที่ได้รับจัดสรรเพิ่มเติมในกรณีนี้ ส่วนราชการไม่สามารถนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น หรือนำไปเปลี่ยนแปลงกลุ่มงานได้ และเมื่อส่วนราชการหมดความจำเป็นก็ต้องยุบเลิกไป⁷⁶

97

คำถาม

เงื่อนไขในการขอรับการจัดสรรกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการเพิ่มเติมเพื่อรองรับการจ้างพนักงานราชการศัทยภาพสูง คืออะไรบ้าง

⁷⁶ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 เรื่อง แนวทางการดึงดูดและจูงใจผู้มีความรู้ความสามารถ คุณวุฒิพิเศษ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีศัทยภาพเป็นที่ประจักษ์ เป็นพนักงานราชการศัทยภาพสูง

คำตอบ ส่วนราชการที่จะขอรับการจัดสรรกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการเพิ่มเติมเพื่อรองรับการจ้างพนักงานราชการ ศักยภาพสูงจะต้องมีความจำเป็นตามเงื่อนไขสำคัญทั้ง 2 ข้อ คือ

เงื่อนไขข้อที่ 1 : ส่วนราชการจะต้องมีภารกิจสำคัญและหรือภารกิจที่มีผลกระทบสูง ภารกิจที่ตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล และนโยบายประเทศไทย 4.0 หรือภารกิจที่เป็นการแก้ไขปัญหาสำคัญเร่งด่วนของชาติ ตามที่กำหนดไว้ในมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560

เงื่อนไขข้อที่ 2 : บุคคลที่จะว่าจ้างเป็นพนักงานราชการศักยภาพสูงจะต้องมีคุณสมบัติขั้นต่ำตามคุณสมบัติเฉพาะของกลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ และกลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ และเป็นกลุ่มเป้าหมายที่รัฐบาลต้องการตามที่กำหนดในมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560⁷⁷

⁷⁷ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 เรื่อง แนวทางการดึงดูดและจูงใจผู้มีความรู้ความสามารถ คุณวุฒิพิเศษ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีศักยภาพเป็นที่ประจักษ์ เป็นพนักงานราชการศักยภาพสูง

คำถาม

กรอบอัตรากำลังพนักงานราชการที่ได้รับจัดสรรเพิ่มเติม เพื่อรองรับการจ้างพนักงานราชการศัทยภาพสูง มีระยะเวลาเท่าไร

คำตอบ

กรอบอัตรากำลังพนักงานราชการที่ได้รับจัดสรรเพิ่มเติม เพื่อรองรับการจ้างพนักงานศัทยภาพสูงเป็นกรอบอัตรากำลัง เฉพาะกิจที่ คพร. พิจารณาจัดสรรเพิ่มเติมให้ส่วนราชการ เพื่อใช้จ้างพนักงานราชการเพื่อปฏิบัติภารกิจที่มีความสำคัญ มีความจำเป็นเร่งด่วน และมีผลกระทบสูงตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 ดังนั้น ระยะเวลาของกรอบอัตรากำลัง พนักงานราชการสำหรับการจ้างพนักงานราชการศัทยภาพสูง จึงไม่เกินระยะเวลาของกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการ รอบที่ 4 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2563) แต่ในการจ้าง พนักงานราชการศัทยภาพสูงในกลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ หรือกลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษก็ให้ถือแนวทางการทำสัญญาจ้าง ที่กำหนดไว้สำหรับกลุ่มงานนั้น ๆ เช่น ควรทำสัญญาจ้างรายปี สำหรับกลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ เป็นต้น⁷⁸

⁷⁸ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 เรื่อง แนวทางการดึงดูดและจูงใจผู้มีความรู้ ความสามารถ คุณวุฒิพิเศษ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีศัทยภาพเป็นที่ประจักษ์ เป็นพนักงานราชการศัทยภาพสูง

99

คำถาม

หากส่วนราชการได้รับการจัดสรรกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการเพิ่มเติมเพื่อรองรับการจ้างพนักงานราชการ ศักยภาพสูงแล้ว แต่เมื่อเวลาผ่านไป ส่วนราชการไม่สามารถสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่ระบุไว้เมื่อตอนมีคำขอรับจัดสรรอัตรากำลังจาก คพร. ได้ ส่วนราชการจะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป

คำตอบ

ส่วนราชการอาจขอคืนกรอบอัตรากำลังเพิ่มเติมที่ได้รับการจัดสรรเพื่อรองรับการจ้างพนักงานราชการ ศักยภาพสูงดังกล่าว หรือขอความเห็นชอบจาก คพร. เพื่อทำความตกลงปรับเปลี่ยนเงื่อนไขเกี่ยวกับภารกิจและคุณสมบัติของตัวบุคคลที่จะสรรหา⁷⁹

100

คำถาม

หากส่วนราชการต้องการจ้างพนักงานราชการ ศักยภาพสูง ในกลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ซึ่งเป็นข้าราชการประเภทอื่นหรือบุคลากรของรัฐ เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัย โดยให้มาปฏิบัติงานในลักษณะไม่เต็มเวลา (Part-time) ทำได้หรือไม่

79

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 เรื่อง แนวทางการดึงดูดและจูงใจผู้มีความรู้ความสามารถ คุณวุฒิพิเศษ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีศักยภาพเป็นที่ประจักษ์ เป็นพนักงานราชการ ศักยภาพสูง

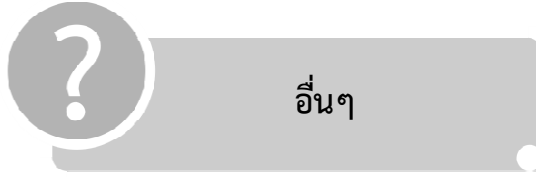
คำตอบ ทำไม่ได้ เพราะพนักงานราชการจะต้องไม่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือพนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่น⁸⁰

⁸⁰ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 8 (8)

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page.

101 คำถาม คำว่า “พนักงานราชการ” และ “ระบบพนักงานราชการ” ใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างไร มีกำหนดไว้หรือไม่

คำตอบ ราชบัณฑิตยสถานได้กำหนดคำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับพนักงานราชการไว้ดังนี้
 “พนักงานราชการ” ใช้เป็นภาษาอังกฤษว่า “government employee”
 “ระบบพนักงานราชการ” ใช้เป็นภาษาอังกฤษว่า “government employment system”⁸¹

102 คำถาม พนักงานราชการสามารถสมัครสอบแข่งขันเป็นข้าราชการได้หรือไม่

คำตอบ ไม่มีการระบุข้อห้ามใด ๆ ไว้ ว่าผู้ที่จะสมัครสอบแข่งขันเป็นข้าราชการ ห้ามเป็นพนักงานราชการหรือบุคลากรของรัฐประเภทอื่น ดังนั้น พนักงานราชการจึงสามารถสมัครสอบแข่งขันเป็นข้าราชการตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนด

⁸¹ หนังสือราชบัณฑิตยสถาน ที่ รด 0004/1259 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2548

โดยยังไม่ต้องลาออกจากการเป็นพนักงานราชการ แต่จะต้องลาออกจากการเป็นพนักงานราชการเมื่อได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการ⁸²

103

คำถาม

ส่วนราชการสามารถมอบหมายให้พนักงานราชการเป็นหัวหน้าแผนกได้หรือไม่ ในกรณีที่ข้าราชการในแผนกมีวุฒิและประสบการณ์ต่ำกว่า

คำตอบ

ลักษณะงานโดยทั่วไปของพนักงานราชการจะเป็นผู้ปฏิบัติงานไม่ใช่ผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ ส่วนราชการอาจพิจารณามอบหมายให้ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้ากลุ่มงานได้

104

คำถาม

พนักงานราชการสามารถลงนามในหนังสือราชการได้หรือไม่

คำตอบ

หากการลงนามนั้นมีผลทางกฎหมาย พนักงานราชการไม่สามารถลงนามได้ แต่หากเป็นการลงนามเพื่อเสนอผลงานหรือลงนามเพื่อผ่านงานของผู้ใต้บังคับบัญชาที่เป็นพนักงานราชการด้วยกัน สามารถกระทำได้

82

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 30

105 คำถาม สัญญาจ้างพนักงานราชการจะต้องติดอากรแสตมป์หรือไม่

คำตอบ ไม่ต้องติดอากรแสตมป์ เพราะสัญญาจ้างพนักงานราชการไม่ใช่ตราสารที่ระบุไว้ในบัญชีอัตราอากรแสตมป์⁸³

106 คำถาม พนักงานราชการต้องมีบัตรประจำตัวหรือไม่

คำตอบ พนักงานราชการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทหนึ่งซึ่งมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้พนักงานราชการที่มีระยะเวลาการจ้างตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป สามารถมีบัตรประจำตัวได้ แต่ถ้าพนักงานราชการที่มีระยะเวลาการจ้างงานไม่ถึง 1 ปี ส่วนราชการอาจจัดทำบัตรประจำตัวให้ หรือไม่ทำก็ได้⁸⁴

107 คำถาม ส่วนราชการสามารถกำหนดการแต่งกายและเครื่องแบบสำหรับการปฏิบัติงานปกติได้เองหรือไม่

คำตอบ การแต่งกายและเครื่องแบบปกติสำหรับการปฏิบัติงานปกตินั้น ส่วนราชการสามารถกำหนดได้ตามความเหมาะสม⁸⁵

⁸³ ประมวลกฎหมายรัษฎากร หมวด 6 มาตรา 104 บัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายหมวด

⁸⁴ พระราชกฤษฎีกากำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2549

⁸⁵ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 ข้อ 13

คำถาม ส่วนราชการสามารถนำอินทรรณูที่ระดับเครื่องแบบปฏิบัติราชการของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำมาประดับเครื่องแบบปกติในการปฏิบัติงานของพนักงานราชการได้หรือไม่

คำตอบ ส่วนราชการไม่อาจนำอินทรรณูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรณูของเครื่องแบบปฏิบัติราชการของราชการหรือลูกจ้างประจำไปใช้กับเครื่องแบบปกติในการปฏิบัติงานของพนักงานราชการได้ เพราะพนักงานราชการไม่ใช่ข้าราชการฝ่ายพลเรือนและไม่ใช้ลูกจ้างประจำ⁸⁶

⁸⁶ หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 0106/2137 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2555

เรื่อง ตอบข้อหารือเครื่องแบบปฏิบัติราชการและบัตรประจำตัวของพนักงานราชการ

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page.

